

Millî Şefin belîğ bir hitabesi

Reisicümhur Siyasal Bilgiler Okulunu şereflendirdi

Millî Şef İnönü yarının idarecilerine tutulacak yolu işaret buyurdular

"Bizim milletimiz, milletlerin en büyüğü, en şereflişidir,"

Türk milleti, idare hayatında göreceksiniz ki, tasavvur edemiyecğiniz kadar ince görüşlüdür. Güç beğenir ve kusur arar değildir, elverir ki vazifede bulunanların idealle çalıştıklarına kani olsun.

Ankara 4 (A.A.) — Siyasal Bilgiler Okulu'na «Millî Şef» okulunun kuruluşunun 34. üncü ve yüksek tedris müessesesi olan okulun 63. üncü yıldönümü, Cebe-İnönü okul binasında büyük törenle kutlanmıştır.

Reisicümhur İsmet İnönü'nün yüce nezaretinde şereflendirdikleri bu me-
hmetinde B. Millet Meclisi Reisi, Baş-
bakan ve Vekiller, meb'uslar ve diğer
meb'uslar, muhtelif devlet devairi erkânın
ve bir çok seçkin zevat, eski mezun-
ları, okulun profesörleri ve talebe ha-
zırları bulunmuşlardır.

Törene talebin okuduğu İstiklâl Marşını müteakib Direktör Emin E-
rdoğan'ın bir hitabesiyle başlamıştır.
Millî Şef İnönü bu hitabesinde Millî
müesseseye karşı gösterdikleri
saygı ve kıymetli alakaya minnet-
lerini arzylemiş, Mülkiyenin eski ve
yeni durumları arasında mukayese
kılmıştır.

Direktörü takiben, okulun en eski
mezunlarından Ordu meb'usu Ahmed
Togöz kürsüye gelerek hey-
etle bir sesle duygularını ifade ve
Millî Şef'in kıymetli hatıralarını nakletmiş-
tir. En eski mezundan sonra, mekte-
bin son sınıf talebesinden İsmail Soy-
dan arkadaşları namına güzel ve he-
metli bir nutukla büyükleri tevkir
etmişlerdir.

Bu toplantıya şereflerin en
çok olanı bahşeden yüce huzuru
ve huzuru, biz, bugünkü Siyasal Bilgiler

Millî Şefin Üniversitede alınmış bir resimleri

okulu talebesinin de bizden öncekiler
gibi, vatan ve millet kaygusunu ve o
vatanla o milletin necat, itilâ ve se-
lâmetini kâfil biricik vasıta olan Cüm-
huriyeti hayatımızda tek gaye tanı-
yarak o uğurda icab ederse nefisleri
mizi seve seve feda edeceğimize and
içiyoruz.

«Siz en büyüğümüzden örnek, ışık
ve hız ararak, Millî Birliğin koruyucu
ve kuvvet verici çerçevesi içinde halk-
kın refahına, yurdun istiklâline ve
üstün bir medeniyetin durmadan in-
kışafına çalışmak, müsterek ideali-
mizdir. Bunun, tezkib edilemez bir hak-
kikat olduğuna itimad buyurmanız,

TEBLİĞ

İngiltere ile yeni ticarî anlaşmalar aktedildi

Ankara, 4 (A.A.) — Tebliğ:
Türkiye ve İngiltere hükümetleri,
iki memleket arasındaki ticaret hacmi-
ni ticarî mübadelelerle, ümid et-
tikleri veçhile, ehemmiyetli surette
arttıracak anlaşmalara varmışlardır.
Bu anlaşmaların mer'iyeti müd-
detince Türkiye ile sterling arasında
yapılacak tediyelerin, Türk lirası ile
İngiliz lirasının hali hazırda ki pari-
tesi esasından icrası derpiş edilmiş-
tir. Türkiye ile Britanya im-
paratorluğu arasındaki ticarî ve di-
ğer tediyeleri kolaylaştırmak mak-
sadile hususî hesaplar açılacaktır.
Mevzu bahis anlaşmalar 3 Subat
1940 tarihinde Pariste imzalanmış
olan ticaret ve tediyeye itilâfının mü-
temmimidirler.

Bir İngiliz gazetesine göre

Hitler-Molotof mülâkatının neticeleri

"Moskova harbin Türkiye'ye yayılmasına mâni olmak arzusunun izhar etmiştir,"

Londra, 4 (A.A.) — Daily Herald gazetesi'nin diplomatik muhabiri, Hitler - Molotof mülâkatı hakkında sunları yazmaktadır:

Molotof, Berlin müzakereleri esnasında Hitler tarafından teklif e-

Elenler Elbasana doğru ilerliyorlar

Atina 4 (A.A.) — Salı akşamı neş-
redilen 38 sayılı Yunan tebliği:
Pogradeç mıntakasında şiddetli mu-
harebelerden sonra Yunanlılar yeni
tepeler işgal etmiş ve esir almışlardır.
(Devamı 7 nci sayfa)

İktisad Vekili geldi

İktisad Vekili Hüsnü Çakır bu sa-
bahki Ekspresle Ankaradan şehri-
mize gelmiştir.

Askerî tetkikler

Fransa neden bu kadar çabuk mağ'ûb oldu?

Fransa harbinin bugün öğrendiğimiz işyüzü

YAZAN:

Emekli General
H. Emir Erkilet

«Son Posta» nun Askerî muharririnin çok şayanı dikkat bir yazı serisi

İlk yazı bugün ikinci sayfamızdadır

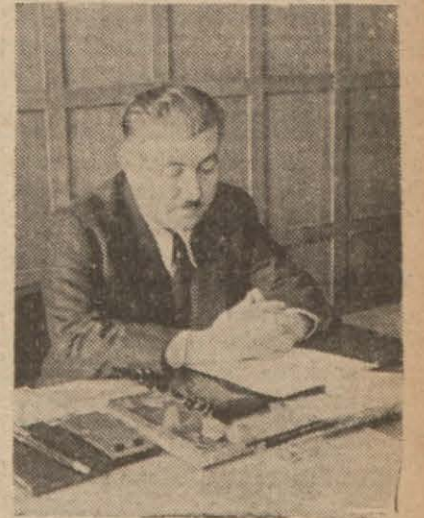
Koordinasyon heyetinin yeni kararları

İthal ve ihrac maddeleri için fiat tayin edilecek

Ticaret Vekâleti hesabına ve Ziraat Bankası emrine nakil vasıtalarına mahsus lâstik mübayaası için kredi tahsis edildi

Ankara, 4 (Hususi) — Koordi-
nasyon heyetinin üç yeni kararı neş-
redildi. Birinci karara göre Maliye,
İktisad, Ziraat ve Ticaret Vekille-
rinden mürekkep bir heyete millî
korunma kanununun 29 uncu mad-
desine istinaden lüzum görülen ithal
ve ihrac maddeleri için fiat tayin
etmek ve bu suretle tayin olunan
fiattan fazlaya ithal veya noksanı-
na ihrac yapılmasını meneylemek
salâhiyeti verilmiştir.

İkinci karara nazaran hükümetçe
aktolunan mukaveleler veya ittihaz
edilen tedbirler dolayısıyla bir malın
dahilî satış fiatı ile haricî satış fiatı
arasında fazla kâr hasil olduğu tak-
dirde millî korunma kanununun
27 nci maddesine istinaden bu fazla
kârdan Ziraat Bankasında bir fon-
tesisi için Maliye, İktisad, Ziraat ve
(Devamı 7 nci sayfa)

Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen makamında

İşıkları maskeleyen kararının tatbikatına yakında fasıla verileceği söyleniyor

Polis vazife ve salâhiyetlerinin bir kısmının idarei örfiye komutanlığına devri kararlaştırıldı

Ankara 5 (Hususi) — İdareî
örfiye ilân edilen mıntakalarda, bu
vaziyetin devamı müddetince bir ki-
şim polis vazife ve salâhiyetlerinin
idarei örfiye komutanlığına devri
Vekiller Heyetince kararlaştırılmış-
tır.

Bunlar 2559 sayılı, polis vazife,
salâhiyet kanununun 6, 13, 14, 18,
21 numaralı maddelerle, 8 inci
maddesinin D ve dokuzuncu mad-
desinin F fıkralarında gösterilmiş o-
lan vazife ve salâhiyetlerdir.

Diğer taraftan bazı mehafilde
söylenildiğine göre ışıkların söndü-
rülmesi ve maskelenmesi hakkın-
daki kararın tatbikatına yakın bir
zamanda fasıla verilmesi ihtimali
vardır.

Bunun için hükümete ışıkların
söndürülmesi ve maskelenmesi işi-
nin matlûb şekilde ve dercede yü-
rütüğü kanaatinin gelmesi lâzım ol-
duğu ilâve edilmektedir.

Şehrimizde yeni kararlar

Vali ve Belediye Reisi dün kay-
makamlıklara yeni bir tamim gön-
dererek nahiye müdürleri ve zabıta
memurlarının, ışıkları söndürme ve
maskeleyen işinde çok hassas dav-
ranmalarını ve kontrolların sıklaş-
tırılmasını bildirmiştir.

Diğer taraftan, sokaklarda mas-
keli olarak bırakılan lâmbaların kâ-
fi miktarda ışık vermedikleri görü-
lmüştür. Vilâyet yeni bir tedbir ol-
(Devamı 7 nci sayfa)

Basın Birliğinin ziyafeti

Gazeteciler dün gece iki zevkli vazifeyi birden yaptılar: Örfi İdare Komutanı ile yakından tanıştılar ve Lütfi Kırdarın İstanbulda işe başının yıldönümünü kutladılar.

Dün geceki ziyafet. Vali ve örfi idare komutanı korgeneral Ali Rıza Artunkal

İstanbul gazetecileri dün gece çok
samimi bir aile toplantısında iki
zevki vazifeyi aynı zamanda ifâ
mek fırsatını buldular.

Askerî vaziyet

İngiltere hava bombardımanları ile sulha icbar edilebilir mi?

YAZAN

Emekli general
H. Emir Erkilet

Son Posta, nun askerî muharriri

Almanya her nereye ordularını, yani tank, top ve uçaklarını sokabilseyse orasını ederecek ister, istemez hükümetimiz altına alabilir: Çekya, Letonya, Danimarka, Norveç, Hollanda, Belçika, Fransa ve nihayet Romanya onun bu suretle işgal ve hükmü altına alması için memleketlerdir. Fakat Alman orduları Manşi geçemedikleri için İngiltere'ye yalnız Alman uçak filoları akın etmekte ve bunlar gâh şurada ve gâh burda şiddetli tahribata (Devamı 3 üncü sayfa)

Belediye işlerinde çalışan sabıkalılarla mülâkat

Dün

Kuru soğuga ve çiseleyen yağmura rağmen, Taksim meydanile yıkılan stadyom arasındaki arsada otuz kişilik bir amele grubu durma-

Bugün

niyet Müdürlüğünün elele vererek başarmaya çalıştıkları çok isabetli bir içtimai davanın ilk eseri olarak, namuskâr is hayatına kavuşturulan

Hergün

Bulgar Hariciye Nazirinin beyanattı

Yazan: Muhiittin Birgen

Bulgaristan hariciye naziri tarafından evvelki gün Bulgar meclisinde yapılan beyanat, bu komşu memleketin şu sıralarda bir ihtilaf unsuru olmaktan tevakkü edeceği hakkındaki tahminlerimizi teyid eder. Türkiye ile Bulgaristan arasında Balkan muharebelerini takib eden zamanlardanberi bütün münasebetler, iyi komşuluk münasebetleri mahiyetini daima muhafaza etmiş olduğuna göre, bunun başka türlü olmasına da halen sebep yoktur. Zaten her iki memleketin de karşı karşıya birbirleriyle olan bütün tarihi hesapları görülmüş ve imparatorluk mirasları kat'i surette tasfiye edilmiştir. Bu bakımdan, tasfiye esnasında, Türkiye gayet dürüst ve temiz bir siyaset tutmuş olduğuna bilir: Bulgaristanın bizi alâkadar eden bütün hakları verilmiş ve bu haklar verilirken de verdiklerimizin üstünde gözümüz kalmamıştır.

İtiraf etmeliyiz ki, Bulgaristan da, son yirmi bes sene zarfında, kendi içinde tedrici bir siyaset tasfiyesi yaptı. Bu tasfiyenin ruhu şudur: Bulgaristan, haklı olduğu hududlar haricinde ve Bulgar milletinin tasavvufuca ahlakı fevkinde müfrit bir büyüklüğe götürmek istiven müfrit ve hasın nasıyonizmi yeni Bulgarlık tedrici surette sürdürdü. sıkı ve hattâ tahrib etti. Bugün bu memleketin idaresi artık gari meşul bombacı komitecilerin ellerinden çıkmış, dünyanın ne olduğunu anlamaya kadir münevver Bulgarların idaresi altına girmiştir. Bulgaristanın buünkü ahlakı siyaseti, işte bu tasfiyenin eseridir.

Ancak, bu siyaseti, sade bu tasfiye ile izah etmek kâfi değildir. Bütün memleketler gibi, Bulgaristanın da uzak ve yakın, haklı veya haksız emelleri olmak tabiidir. Bunların derece derece tatmini için, Bulgaristan, zühür eden fırsatları kaçırmayı istemez. Fakat, bu «fırsat» bir serabı, bir vaha zannetmek tarzında bir fırsat olmamalıdır. Bulgaristan böyle bir görüşü Cihan Harbinde tecrübe etti ve bu tecrübenin ağır cezalarını hâlâ çekiyor. O zaman Bulgaristanın malum siyasete sevk etmiş olanlar, müfrit nasıyonalistlerdir. Bugünkü Bulgaristanı idare edenleri o zamankilerden ayıran mühim nokta da buradadır: Bugünküler «fırsatı kaçırmayalım» diye, Bulgaristanı yeni bir ateşe atılmaktan iktinab etmek lâzım geldiğini iyi biliyorlar.

Bulgaristanın bugünkü siyaseti «Mihver» siyasetidir. Sofya, siyaset ve muharebe borsasında «Mihver» aksiyonları üzerinde ve bunların «yükseleceği» tahminine göre bir spekülasyon yapıyor. Fakat bu spekülasyonu yaparken de bütün servetini bu işe bağlamaktan tevakkü ediyor. Günün birinde bu aksiyonların düşüşünü görünce onları satmakta ve başka aksiyonlar üzerine oynamakta tereddüt etmeyecektir. Her düşen aksiyonun oyuncuya bir zarar getireceğini Bulgaristan pek iyi bilir. Bunun için, icabında zararın az olmasını düşünmüş de unutuyor. Bulgaristan siyasetinde itidal ve basiretin hâkim olduğunu söyleyenler bu işi bu tarzda anlamak lâzım geldiğini ilâve etmeli de unutmayalım.

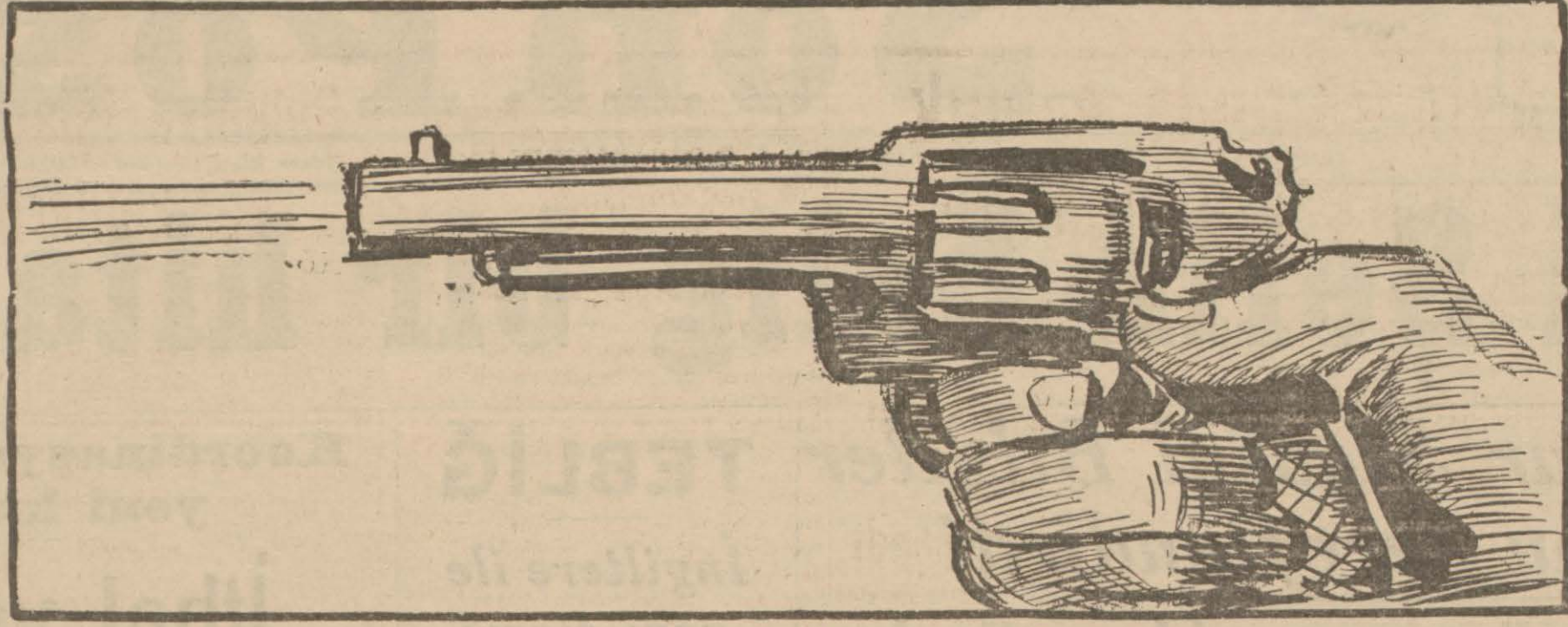
Bulgar hariciye nazirinin beyanattı ile şu günlerde biraz daha vuzuh kesbeden Bulgar siyasetini tetkik ederken şu noktaya da dikkat edebiliriz: Bu memleketin en yakın emelleri Yunanistan üzerindedir. Yunanistan da bugün en çetin bir mücadele içinde bulunuyor. Eğer Bulgaristan delicesine fırsat arasaydı bugün o fırsat mevcut demektir. Eğer o bu yoldan gitmiyor ve itidal ve sükûnetini tercih ediyorsa bu, şu dakikada Mihver aksiyonlarının harbiye siyaset borsasında sağlam bir kıymet teşkil ettiğine inanmasından ileri gelir.

Bu mülahazalara göre, bugünkü Bulgar hükümetini, Mihver aksiyonlarının enternasyonal borsadaki mevkiini tayin bakımından bir miyar olarak ta mühtale edebiliriz; bu miyarı gösterdiğine nazaran, bu aksiyonlar, halen, Fransanın yıkılma devrindeki kıymetini muhafaza etmekte uzaktır. Eğer böyle olmasaydı, Bulgar hariciye naziri şimdiki büsbütün başka bir dille konuşurdu.

Muhiittin Birgen

Resimli Makale:

Sözünüzü dinletmek güç değildir

Amerika mecmualarından Saturday Evening Post'un bir nüshasındaki iki hikâye şu şekilde başlamaktadır:

1 — Bir rövelver sesi ortabığı kaphyan sükûtü yırtmıştı.
2 — Haddi zatinde basit olmakla beraber, vereceği neticeler bakımından hiç de basit olmayacağı anlaşılabilir bir hâdise Temmuzun ilk haftasında Monuview otelinde vukua gelmişti.

TIYATRO

Şehir tiyatrosunda:
Bulunmaz uşak

Bulunmaz uşak İ. M. Barrie'den tercümedir. Müterecim Meharet Er - sin'in bu ikinci tercüme eseri Şehir tiyatrosunda temsil edildi.

Mevzuun ana hatlarını yazalım: Bütün insanların müsavi olduklarını kabul eden Lord Loam ayda bir kere bir müsavat günü tertib ediyor. O gün de hizmetçiler lord ailesinin davetileri oluyorlar.

Başuşak Orichan, lordun fikirlerini muarızdır. Uşak anlayış uşak babadan dünyaya gelmiştir. Kendi de uşak olmuştur; lordun baş uşağıdır. Bununla iftihar eder. Ondaki uşağı uşaklar da mevcut, hattâ o uşaklardan daha aşığıdır da.

Lord, iptidal bir cemiyette uşak - efendi bulunmayacağını iddia ediyor. Başuşak bu iddiayı doğru bulmuyor. İptidal bir cemiyette de gene efendi, gene uşak vardır. Orada da bir kuvvetli insan çıkar, efendi olur, diğerleri de onun uşağı olurlar.

Lordun seyahatte yata batmış, lord, ailesi başuşak ve bir hizmetçi, hâli bir adaya çıkmışlardır. Aralarında becerikli olan uşaktır.

İki sene adada kalıyorlar. Bu iki sene içinde aileye lâzım gelen her şeyi uşak temin ediyor. Lord ailesi onun uşağı olmuşlardır. Hattâ eski uşağın lordun kibirli kızı ile evlenmek istemesi aile için bir saadet telâkki ediliyor.

Fakat bir gemi geliyor. Hâli adadan kurtulacaklar.

Uşak gene uşaktır, lord gene efendidir.

Kurulmuş bir cemiyetin nizamı mevcut, cemiyetin şunun bunun fikirlerini aykırı gelen tasamülleri, âdetleri olabilir. Fakat bu nizamı yıkıp yeni bir nizam kurmak arzu edilen neticeyi verecek mi?

Bu umumî çerçeve içinde hususiyet arzeden ikinci bir çerçeve daha mevcuttur. O çerçeve de muharirin ya - şattığı bir İngiliz lordu, etrafı, uşakları görünüyorlar.

Az bir değişiklikte trajedi olabileceği bu eser için ağır komedi demek doğru olacak. Muharrir, fikirlerini seyrîciyi sakmadan, adeta eğlendirerek sunuyor.

Tercüme yildir. Kulağa yabancı gelen istihlâhlar yok.

Birinci ve üçüncü perde dekorlarına, ebiseler, aksesüvara ehemmiyet verildiği yeknazarda göze karşıyor.

Tevziat şu suretle yapılmış:
Lord Loam: Hadi Hüsnü;
Lord Brocklehurst: Suavi Tedü;
Ernest Wooley: Avni Diligil;
John Treherne: R. Kemal Arduman
Crichton: Talât Artemel
Deniz sübayı: Celâl Balkır
Countess of Brocklehurst: Neyire Ertuğrul

Lady Mary Lasyenby: Nevin Akkaya
Lady Catherine Laseby: Samiye Güvener
Lady Agatha Laseby: Cahide Fisher; Nezihe Becerikli
Tweeny: Melâhat İğil.
Hâdi, salonda mükemmel, fakat hâli adayı lord olarak yadurgadı gibi aktör olarak da yadurgamıştı. Talât başuşakta muvaffak oldu, ve bilhassa üçüncü perdenin sonunda eser - in ruhuna uygun el hareketi seyrîci -

Askerî Tetkikler

Harbeden milletler ve devletler için galibiyet ile mağlûbiyet daima aynı ihtimal ile mukadder olmuştur. Yalnız galibiyet ve mağlûbiyetin şiddet dozları ekseriyetle indirilen darbelerin hız ve ağırlıkları ve gösterilen mukavemetlerin devam ve peklikleri nisbetinde değişir. Fakat tarih, nice kahr - raman muharibler ve büyük şef ve kumandanlar yetiştirmiş Fransa gibi 42 milyon nüfuslu, yüksek medeniyet ve kültür sahibi bir milletin (10 Mayıs ilâ 24 Haziran 1940 arasında) yalnız 45 gün gibi pek kısa bir zamanda uğradığı pek büyük ve tamam askerî hezimet derecesinde ve hızında bir «harb bozgunu» kaydetmemiştir.

Fransanın uğradığı müthiş askerî mağlûbiyetin derecesini anlamak için, Almanya ile Compiègne ortamında müterake imza ettiği anda, onun elinde, Fransa savaşının başladığı 10 Mayıs 1940 da Fransız ordusunu teşkil eden 100 küsur tümen - den yalnız % 7 sinin kaldığını hatırlamak kifayettir. Demek oluyor ki Fransa 10 Mayıs ilâ 24 Haziran arasındaki muharebelerde askerî kuvvetininin % de 93 ünü kaybetmiştir. Filhakika savaşın sonunda, onun elinde, bir dereceye kadar harbiye ve mukavemet edebilecek kabiliyette yalnız yüksek Auvergne eyaletinde [cenubi Fransa - da St. Etienne ile Clermont - Ferrand arasında] 65.000 asker kalmıştı. Bunlardan başka Majino hat - tının şimal kısmında yani Lüksemburgun cenub kısmında Longuyou - dan Saarlouis karşısına kadar ki bölgenin müdafasına memur olan 3. ordu kumandanı general Condé - nin, en son cephanesizlikten, teslim olan, 10.000 kişisi kalmıştı. [1]

Görüldüğü ki Fransanın uğradığı inhişam pek müthiş ve tamam olmuştur. Mareşal Petainin general Weygand ile birlikte, Fransanın kat'î mağlûbiyetine karar vererek hükümete, müterake istemekten başka bir çaresi olmadığını söyle - dikleri zaman artık, değil galebe çalmak hattâ memleketin herhangi bir köşesinde herhangi bir mukavemet kurtarmak imkânı kalmamıştı. Fransa, 1870-71 de dahi pek ağır surette mağlûb olmuş ve hattâ im - parator üçüncü Napolyon bile Bel - çika hududundaki Sedan bölgesinde, en son faal Fransız ordusu ile birlikte Almanlara esir düşmüştü. Bu harbe Paris te zaptolunarak Alman orduları 185 Km. daha gar - da, Le Mans şehrine ve daha iler - lerine giderek, Fransanın gerilerde

(1) Bu rakamlar Fransız erkân - harbiyesinin son zamanda neşrettiği tarihçeden alınmıştır.

lerin yerinde alkışlarını kendi üzerin - de topladı.

Aynı ile Refik Kemal canlandırdıkları tipleri muvaffakiyetle yaşattılar. Neyire Ertuğrul sahneye çıkmadan evvel bahsedilen ve hayalde yaşatılan kadın olarak sahneye görüldü. O kadın konuşacağı tarzda konuştu.

Lordun kibirli kızı Nevin Akkaya, hayat değişikliği değişen insan ru - hunu tavırlar ile pek mükemmel ifade etti. Cahide, Melâhat, Samiye, Nezihe, Suavi, Celâl kendilerine düşen vazifeleri yapıyorlardı.

İsmet Hülûsi

İnsanların çoğu dinlemekten ziyade söylemeye meraklıdır, bununla beraber onları dinlemeye sevk etmenin gayet basit bir çaresi vardır: Sözün başlangıcında meraklarını tahrik ediniz, müteakiben de onları söyleyecek sözü dinlemekte büyük bir menfaatları olduğuna ikna ediniz, bundan sonra hikâyenizi anlatmaya başlayınız, fakat gene sözün çok uzamasına dikkat ediniz ve en kuvvetli delili cümlelerin sonuna saklayınız.

Fransa neden
bu kadar
çabuk
mağlûb oldu?

- 1 -

YAZAN:

Emekli General

H. E. Erdem Talu

«Son Postanın Askerî muharriri»

ve ekserisi milli kuvvetler şeklinde vücud bulan bir ihtiyat ordusu ile muharebe etmişler ve bunu da mağlûb etmişlerdir. Fakat Fransanın manevî kuvveti bu muharebe - de olduğu gibi büsbütün kırılıp yok ol - mamıştı. O zaman, işgal dışında kalan eyaletlerde serbest Fransızların Franc-tireur adile teşkil ettikleri milli çeteler Alman işgal kuvvetle - rinin yan ve arkalarını vurabiliyor - lardı. Aynı zamanda büyük Fransız vatanperveri avukat ve meşur Léon Gambetta da vilayetlerde mukavemet yuvaları ve mintakaları teş - kiline muvaffak olabilmisti. Elhasıl 1870-71 de, Fransız ordularının Metz ve Sedanda sanılarak esir ol - malarına ve sonra teşekkül eden milli ve ihtiyat Fransız kuvvetleri de müteaddid muharebelerde boz - guna uğratılmalarına rağmen Fran - sa son dakikaya kadar ayakta du - ruyor ve galib düşmana mukavemet etmek ve onunla uğraşmak için kendinde maddî ve manevî kudret buluyordu. Bu defa ise, Fransız or - dusu o kadar seri bir surette mağ - lûb ve imha edilmişti ki, Fransızlar darbenin şiddetinden az zamanda sersemeye dönmüşlerdi ve Almanlar - ın garbî Fransa sahillerine ve cen - ub vilayetlerine kadar memleketi bir yıldırım hızla işgal ettiklerini görünce de maddî ve manevî mukavemet kudretlerini bir anda kay - bedivermişlerdi.

Fransanın, geçen Büyük Harbe olduğu gibi, bu seferde dahi, kendisinin ve müttfikleri İngilterenin o sonsuz kuvvet kaynaklarına dayana - rarak daha başka türlü bir canlılık ve mukavemet göstereceği ve netice - de galib geleceği ümid olunuyordu. Para, denizlere hakimiyet, ipti - dal maddeler, insan kaynakları ve üstelik Kanada, Hindistan, Afrika ve Amerika onlarda veya onların tarafında idi. Geçen 1914-18 har - bini kazanmış orduları ve tecrübeli sübay ve generalleri vardı. Üstelik Fransanın doğu hududları müstah - kemdi. İstihkâmlar daima az asker - le büyük kuvvetlere karşı müdafaa - ya elverişli oldukları için orduya büyük bir hareket serbestisi temin edebiliyorlardı. Elhasıl zafer ve gale - be için lâzım olan her şey müttfik - lerin tarafında bulunuyor görünüy - yordu. Buna rağmen Fransanın 45

günde, bir ölü gibi yere serilmesi cidden hayret ve meraka değer bir hâdisedir. Bu sebeble herkes sor - muştü ve öğrenmeğe çalışmıştır: Fransa neden bu kadar çabuk mağ - lûb oldu?

Fakat Alman kara ve hava ordula - rı, yalnız Fransız ordularını değil 7 ay evvel Polonyanın da askerî kuvvetlerini hemen aynı usullerle aynı şekilde mağlûb ve imha etmiş - ti. Gene bir ay evvel Danimarka ve Norveç te bir yıldırım hız ve dar - besile Alman deniz, hava ve kara ordularının istilasına uğramışlardı. Bütün bunlar müttfiklerin ve bil - hassa Fransanın gözlerini açmaly - dı. Denilebilir ki, eğer Fransa yedi ay evvel Polonyada cereyan eden müthiş hâdiselerle yakından alâ - kah olarak bunlardan lâyikile ibret dersleri alabilirdi onun başına bu derecelerde büyük bir mağlûbiyet felâketi gelmezdi. Onun için biz de, bütün dünya ile beraber, Fransanın neden bu kadar çabuk mağlûb ol - duğunu araştırmalıyız; ve bunu yalnız merak ve heyecanlarımızı din - dirmek için değil, kendi selâmeti - miz için, geçmiş tecrübelerden ders almak ve ibret edinmek maksadile yapmalıyız.

Bu yazı serilerine başlamamız işte bunun içindir. Fikirimize, Fran - sanın neden bu kadar çabuk mağ - lûb olduğunu araştırmakla aynı za - man Almanların Polonyada, Nor - veçte, Holanda, Belçika ve Fransa - da elde ettikleri zaferlerin sırlarını da keşfetmiş olacağız. Bu sebeble pek büyük ve zor bir mevzu üz - erinde çalışacağız demektir. Ancak bu hususta muvaffak olabilmek için lâzım olan şartlar ve esaslar yok gibidir. Bir harbeden ibret alınacak tecrübe derslerini tamam bir sure - te çıkarmak için her şeyden evvel o harbin kusursuz tedvin olunmuş bir tarihi lâzımdır ki, bu kitab he - nüüz bu kadar ve az bir zamanda ol - bilecek değildir. Bu sebeble bizim bu yazılara başlamamız haddi za - tında büyük bir cür'ettir. Fakat in - cide bulunduğumuz hal ve vaziyet bize beklemeğe değil, bir an evvel hareket etmeğe emrediyor. Onun için okuyucularımızın bu yazılarda görecekləri birçok eksikliklerden dolayı beni affedeceklerini ümid ederek şu çetin fakat lüzumlu ve hattâ zarurî işe başladım.

Biliyorum ki, bu iş yorucudur; yorucu olduğu kadar da nankördür. Fakat ne olursa olsun, şimdide ka - dar çıkabilmiş resmî tebliğlerle, ba - zı kıymetli rapor ve yazılara dayana - rak bu tetkiklere giriştim. Eğer bunlarla Fransanın neden bu kadar çabuk mağlûb olduğunu izah ede - rek memleketim, milletim ve ordum için bazı faydalı neticeler çıkarabi - lirsem pek meş'ud olacağım.

Taksilerin zam teklifi
reddedildi

Belediye, benzin, lâstik ve yedek parçaların fiyatlarının arttığını ileri sürerek zam isteyen, motorlü kara nakil vasıtaları sahiplerinin müraca - atlarını tetkik etmiş ve evvelce yüz - de o nisbetinde bir zam yapıldığı - nı gözönünde bulundurarak, bu tek - lifi reddetmiş ve istikbalmizi aydın -

Taksi ücretlerine yeni bir zam yapılmıyacaktır.

Sözün kıyası

Selâm... Kelâm...

E. Ekrem Talu

B abîlide bir odacımız vardı.. meziyetlerle, ken - disini hepimize sevdirmişti. En yak - ın bir dostumuzmuş gibi, hususî işlerine bile alâka gösterirdik. O da bundan memnun olurdu.

Bir aralık, oğlu askere gitti. Ba - bası ona ne kadar düşkün idi ise, ve - fasız çocuk da babasına karşı o de - rece kayıdsızdı.

İki üç ayda bir, lütfen bir mektub yazar, biçare odacımız o mektubu aldı mı, artık o gün bayram ederdi. Biz, böyle bir mektubun geldiğini farkında olur, sorardık:

—İbrahim ağa! Oğlun ne yazı - yor?

Okuna okuna buruşmuş, kirlen - miş kâğıdı elinde evire çevire o da şu cevabı verirdi:

— Selâm.. Kelâm.. alt tarafı heç! İbrahim ağanın o vakit diline do - lduğu bu beş kelime, totaliter dev - letlerin şu birkaç yıllık tarihlerini ne güzel hülâsa eder!

Nutuk, resmi geçid, nutuk! Han - gi mecmuayı acsanız, o devlet ileri gelenlerini, icili bicili üniformalar içinde, «bes.. yeter!» demek ist - vorlarmış gibi bir jestle ellerini kal - dırmış, selâm vaziyetinde görü - nüüz..

Hangi gazete koleksiyonunu ka - rırsanız, yüksekten atan, sebebi - sebatsız bin bir tehdid savurarak, hülâsası: «Var mı bana yan ba - kan!» dan ibaret bulunan sütun - tün nutuklar okursunuz.

Renk renk gömlekler, çeşid çeşid selâm, acavib acavib kelâm, ke - zene bunlar, hep bunlar! Garibi bu - ki: Yeni yeni mukallidler türedikçe - onlar da aynı yola sapıyor ve böyle - lile is tamam oldu sanıyorlar.

İcinde vasedirmiş asrın palav - radan ve gösterişten ziyade, beceri - vetin hayriye matuf filiyat asr ol - duğunu, insanların palavra ve gö - sterise ancak bir radeye kadar mü - tahammil bulunduğunu kimse an - lamamış gibidir.

Günün birinde, herhangi bir Ya - nan müverrihi 1940 harbinin hülâ - sasını yaparken, milletinin o zaman - ki hasmı hakkında şüphesiz şu hük - mü yürütecektir:

— Selâm.. Kelâm.. Alt tarafı Heç!!

E. Ekrem Talu

Finlandiyadan ilk parti
mal bu hafta geliyor

Finlandiya ile aktedilen ticaret anlaşmasına göre, ilk parti esvaman önümüzdeki hafta içerisinde sebr - lecek gelmesi beklenmektedir. Ge - mizecek emtia arasında kâğıd ile kâğı - fabrikamız için fazla miktarda selâ - laz bulunmaktadı. Ayrıca Finlandiya tarafından satın alınan tü - pelerin de gönderilmesi için tü - pelerin vasasını acılması beklenmektedir. Bu suretle ilk parti olarak Finlandiya - yaya 150 bin kilo yeni mahsulden tütün sevkolunacaktır.

Pencerelerinizi
kapayınız

Pencerelerinizi hiç dışarıya ışık gir - mayacak şekilde kapayınız.

Fakat Talânın kapısını içeri ser - vet girebilecek tarzda aralık bırak - mınız. Pencereyi kapamak için bulundu - mak içi de bir Milli Piyango Biletidir.

Geceleri bastan aşağı siyah olma - sına rağmen talânın güneş kaan - parlayacağı gün yaklaşıyor. Milli Piy - yangonun ikinci çekilişi 7 Birincikanun - undadır. O gün 3 lirahık bir tam - letle 40.000 lira kazanabilirsiniz. Te - lîinize karşı dönünüz. Ona arka ce - lîinize karşı dönünüz. Bu bir bilet - dir. Bir Milli Piyango Biletidir. Bütün ü - midlerinizi ve istikbalmizi aydınla - tabilir.

TAKVİM

1 incikanun					
Rumi sene	5	Arabi sene			
1856		1289			
İkincikanun	Rumi sene	Kasım			
21	1940	28			
PERŞEMBE					
GÜNEŞ					
S.	D.	S.	D.	S.	D.
8	10	12	12	12	12
2	29				
Zilkade					
S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	13 04	15 28	17 41	19	19
E.	7 28	9 47	12	—	—

ISTER İNAN, İSTER İNANMAI

İstanbul vali ve belediye reisi doktor Lâtfü Kırdan, vazifeye başladığının üçüncü yıldönümünü münasebetle gazetelerimiz vali ve be - lediye reisinin, iki sene içinde başardığı işleri, gösterdiği enerjiyi mem -

nuniyetle kaydettiler. Bu arada «Vatan» refikimiz de doktor Kırdan, Basın birliği tarafından bir ziyafet verileceğini yazdı, fakat ya - zıya konulan serlevha şudur: «Valimiz bugün üç yaşına basıyor!»

ISTER İNAN, İSTER İNANMAI

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

İtalyanlar Brenner hududunu takviye ediyorlarmış

Taymisse göre Hitler Mussoliniden memnun değil

Londra, 4 (A.A.) — Times gazetesinin Vaşington muhabiri yazıyor:

Lavalin yakında Berlini ziyaretine dair dolayan şayialar, şu an itibarıyla doğru değildir. Berlinde muhtelif şekillerde tefsir edilmektedir. Söylenişine göre Mussoliniden memnun değildir ve pek emin olmayan bir ortak teklifi etmektedir.

Hitler, mümkün olduğu takdirde Lavalin doğru düşünecektir. Çünkü Berlindeki Fransız üslerinin İngiltere karşı açılan harbe İtalyadan müessir olacağı kanaatinde. Berlin ise Fransaya yapılan teklif ne kadar müsaide olursa olsun Berlin - Paris mihrakı kurulması istenmiyor.

Bu şayialar, İtalyadan gelen bazı haberlerin verdikleri haber ile teyit edilmektedir. Bunlar, İtalyanın Brenner geçidindeki hududunu takviye etmekle meşgul olduğunu bildirmektedirler.

Türk - Bulgar münasebatı

Bulgar hariciye nazirinin Türk'ye hakkındaki sözlerinin metni

Sofya, 4 (A.A.) — Bulgar ajanları bildiriyor:

Hariciye naziri Popofun nutkunun Türkiye hakkındaki kısmın metni şöyledir:

"Bizim Türkiye ile münasebatlarımız iki memleket arasında dostluk, bitaraflık, uzlaşma ve hakem muahedeleri zihniyeti devam ve inkişaf etmekte."

Burada bazı hatibler tarafından tebarüz ettirildiği gibi Türk münasebatında ekseriya, iyi komşuluk ilişkilerimizi gölgeliyebilecek yazılar çıktığı doğrudur.

İki hükümet arasındaki münasebatların karşılıklı hürmet ve saygıya dayandığını söylemekle beraber Bulgar hükümetinin fikrini ifade etmemiştir.

Türk hükümeti, bunların tedafüt mahiyette olduğunu birçok defa temin etmiştir. Son zamanlarda yeniden bu tarzda tebarüz edilmektedir ve şundan kat'iyen emin olmalıyız ki aramızdaki iyi komşuluk ilişkilerini inkişaf ettirmekle beraber münasebatlarımız devam edecektir.

Balgariyan ve yeni nizam

Sofya, 4 (A.A.) — Sabırsızlıkla beklenen Balkanlar hariciye naziri Popofun nutku Sobronya azaları tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

Dahiliye naziri Gabrovski, Bulgaristanın yeni fikirleri, yeni cereyanları ve yeni nizamı intibak ettiren hükümetin sarfettiği gayretini tebarüz ettirmiştir.

Dün İngiltereye yapılan akınlar

Londra, 4 (A.A.) — Hava ve deniz kuvvetleri nezaretlerinin tebarüz ettiği:

Çarşambaya bağhyan gece İngiltereye hücum etmiş ve bazı noktalarla sahil arasında yakınlarda uzak mesafelerde bulunan muhtelif noktalar üzerine de saldırılar yapılmıştır. Hücumlar büyük ölçüde olmayıp az devam etmiştir. Saat 22 den az sonra akınlar sona ermiştir.

İngilterede çıkan bazı yangınlar söndürülmüştür. Londra mintakasında büyük yangınlar zühur etmemiştir. Sessiz tavyare icad ettiklerini bildiren bir mühim hiçbir hedef de vurulmamıştır.

Sessiz tavyare

Londra, 4 (A.A.) — Stefani: "Sessiz tavyare" Dagblad gazetesi Vaşington muhabiri, Besler kardeşlerin icad ettikleri sessiz bir türbinli müzik aletini tanıttı.

Sessiz tavyare icad ettiklerini bildiren bir mühim hiçbir hedef de vurulmamıştır.

Sessiz tavyare

Londra, 4 (A.A.) — Stefani: "Sessiz tavyare" Dagblad gazetesi Vaşington muhabiri, Besler kardeşlerin icad ettikleri sessiz bir türbinli müzik aletini tanıttı.

Sessiz tavyare icad ettiklerini bildiren bir mühim hiçbir hedef de vurulmamıştır.

Sessiz tavyare

Londra, 4 (A.A.) — Stefani: "Sessiz tavyare" Dagblad gazetesi Vaşington muhabiri, Besler kardeşlerin icad ettikleri sessiz bir türbinli müzik aletini tanıttı.

Sessiz tavyare icad ettiklerini bildiren bir mühim hiçbir hedef de vurulmamıştır.

Sessiz tavyare

Londra, 4 (A.A.) — Stefani: "Sessiz tavyare" Dagblad gazetesi Vaşington muhabiri, Besler kardeşlerin icad ettikleri sessiz bir türbinli müzik aletini tanıttı.

Aynı 23 ünde pamuk kongresi toplanıyor

Adana, 4 (Hususi) — Bu ayın yirmi üçünde Ankarada bir pamuk kongresi toplanacaktır. Bugünlerde Adanada ihzari bir toplantı yapılacak, müteakiben seçilecek bir heyet Ankaraya hareket edecektir. Ziraat Vekilinin Adanayı ziyaret edeceği söylenecektir.

Londrada hasara uğramamış bir mahalle kalmadı

Londra 4 (A.A.) — Daily Express gazetesi tarafından nesredilen bir makale, Londrada yapılan tahribat hakkında bir fikir vermektedir. Bu şehirde hasara uğramayan bir tek mahalle kalmamıştır. Makalede şöyle denilmektedir:

Geniş miyasta yapılmış bir Londra haritası gördüm. Hasara uğramayan noktalar, haritada iğneler ile işaret edilmiştir. Dokların ve depoların bulunduğu Taymisse civarında şiddetli bombardımanlar olduğuna dair deliller mevcuttur.

Fakat elektrik santralleri ve köprüler gibi mühim hedefler, bombardıman tayyareleri tarafından kolayca görünmeleri imkânı mevcut olmasına rağmen hasara uğramamıştır. Londradaki defedere isabet kaydetmek imkânsızlığı karşısında Almanların diğer muntakalarda askeri hedeflere isabetler kaydettiklerine dair verdikleri haberlere inanmak müşkeldir.

Bir İngiliz gazetesine göre

(Başarafa 1 inci sayfa)

dilen taahhüdlerden hiç birini kabul etmemiştir. Bu haber, dün resmi Rus mahfellerine sıkı münasebeti olan bir makam tarafından verilmiştir.

Rusyanın Almanyaya karşı tarzı hareketi ve beynelmilel vaziyette müstakbel Sovyet siyaseti mütemadi şüphe ve tereddüderin mevzuunu teşkil etmektedir. Fakat Hitler ile yaptığı mülakat esnasında Molotofun Rusyanın istikbalde kendisini herhangi bir memleketle karşı ihtilafa sürükleyebilecek bir taahhüde girişimiyebileceğini sarahatle söylediği anlaşılmaktadır.

Rusya, Finlandiyada, Polonyada ve Romanyada yapılan hareketler ile Letonya, Estonya ve Litvanyanın işgalini bazı sevkulceys sebeplerle lüzumlu addetmektedir.

Söylenişine göre Molotof, Rusyanın bir nüfuz muntakasına alâkadar olmadığını, ancak bir emniyet muntakasına alâkadar olabileceği noktasında ısrar etmiştir. Moskova hükümeti, harbin Balkanlara ve bilhassa Türkiyeye yayılmasına mâni olmak arzusunun ihzar etmiştir.

Molotofun Berlini ziyaretinden sonra Sofya ve Belgraddaki Alman mümessillerinin bu memleketlerin hükümetlerine Almanyanın Bulgaristan ve Yugoslavyanın tamamını yetini ihlal etmek tasavvurunda bulunmadığını bildirmiş olmaları dikkate sayılır. Aynı teminat, Türklerle de verilmiştir.

Hitler, söylenişine göre Rus kuvvetlerinin hududun çekilmesini memnuniyetle karşılayacağını ihzar etmiştir.

Molotof, Rusyanın kendi tarafından hududu tahkim etmeğe devam edeceğini ve bu iş için gece gündüz çalışıldığını cevabını vermiştir. Hitlerin taleplerine rağmen Molotof, Çine yapılan Sovyet yardımını sekteye uğrattık veya bu yardımı tahdid edecek mahiyette bir müzakereye girişmekten intina etmiştir.

Aynı membadan verilen haberlere göre Moskova hükümeti Japon kuvvetlerinin simli Cinden ve dahili Mogolistan'dan çekilmeleri şartına Japonya ile bir ademi tevavi misakını müsaide bir şekilde karıştırmıştır. Çünkü Rusya Uzaksarkta askeri bir tehdid altında bulunmak istememektedir.

Alman - Yugoslav müzakereleri

Belgrad 4 (A.A.) — Ayala:

Yugoslavya ile Almanya arasında hudud münakalatına dair bir itilaf ve hakakçılıkla mücadele hakkında bir anlaşma akdi için dün hariciye nezaretinde iki taraf arasında müza-

İngiltereye karşı taarruzlar tekrar şiddetlendi

Londra 4 (A.A.) — Görünüşe göre Hitler dikkatini İngiltereye karşı yarılan taarruz üzerine taksif ediyor. Bu taarruz, son günlerde şiddetini arttırmıştır. 9 Sontesgine Münih'te söylediği nutukta Hitler, denizaltı muharebesini şiddetlendirmek tasavvurunda bulunduğunu bildirmişti. Atılan rakamların radyolarda Hitlerin sözünü tuttuğu anlaşılmaktadır. İngiliz zayıflığı, Almanlar tarafından ilân edilen hayal rakamları mukayese edilemeyecek derecede az olmakla beraber Almanların İngiltereye karşı yapılan deniz harbinde bütün gayretlerini sarfettiklerini göstermeğe kafidir.

Diğer cihetten hava harbi Coventry ve Southampton'a ağır darbeler indirmişti.

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

tevesül etmekle beraber taarruzların mihrakını daima Londra teşkil etmektedir.

Eğer verilen haberlere inanmak lâzım gelirse her büyük taarruzda Alman uçakları yüzlerce ton bomba atıyorlar; bunların tesirleri de şüphe hisiz ki mühtıştır. Zaten İngilizler vukubulan tahribatı umumiyetle gizlemiyorlar. Bu fevkalâde soğukkanlı, mukavim ve azim ve sebat sahibi milletin en gıpta olunacak hassası, bulunduğu vaziyeti ne kadar fena ve tehlikeli olursa olsun, olduğu gibi görmek ve söylemektedir. Tehlikeye cephelemek bakmak, korkmamak, ürkmemek fütür ve yeis getirmiyerek şerefi yasanın icablarını, yavaş ve teennile olsa da, yapmak; iste bunlar İngiltereyi bugün ayakta tutan ve nihai zafer için ona en kuvvetli ümidleri verdiren manevi ve ahlaki prensiplerdir.

Evet Alman bombacı uçaklarının yaptıkları tesirleri İngilizler saklamıyorlar; bu da, onların taahhüde biddetle asla fütür getirmediklerini ve mükemmel saraylarda ve evlerde olduğu gibi sığınaklarda ve mahfuz izbelerde dahi yasayarak harbe, hem de daha büyük bir şiddet, sabır ve inadla devam edebileceklerini göstermektedir.

Filvaki etrafı sarılarak üstelik uçaklarla mütemadi bombardıman edilen bir şehir yanar, yıkılır ve çoğu ölen veya ağır yaralanan halkı nihayet susuzlukta, hastalıkta ve açlıktan teslim olmak ihtiyacını duyabilir; Varsova gibi. Fakat boyu (simalden cenuba) takriben 1000 Km. yani Üsküdar ile Erzurum arasındaki mesafe kadar ve eni vakti 300 Km. olan 228.275 Km. murabbaındaki Büyük Britanya, o kudretli donanma varken, ne kolay sanılır ve ne de, Varsova gibi, uçak bombalarıyla tahrib olunarak teslim icbar edilebilir. Bununla beraber İngilizler, bombardımanlarla taarruza olgun bir hale getirilecek olan Büyük Britanya adasına, Almanların, müsaide bir rüzgârın estiği hafif sisli ve mehtabli bir gecede, Manşın cenubunda tuttıkları büyük kuvvetlerle, ansızın taarruz etmeleri ihtimalini uzak veya imkânsız addetmiyorlar. Fakat onların bizzat bu teyakkuzu ve tehlikeyi her daim gözünde tutarak düşmanın ve bilhassa mütearrızın uyumunu tasarlama karşı komak yolunda daima hazır bulunmak arzuları, İngilterenin emniyetini sigorta eden en iyi kuvvetlerdir.

O halde Almanyaya hakikatte her gün İngiltereye atılmak, yahud böyle bir niyette bulunduğunu İngiltereye göstererek onu daimi bir korku ve bir kâbus altında tutmak ve nihayet sulha mecbur etmek maksadıyla ordularının büyük bir kısmını Fransanın simal sahillerinde yayılı ve irkâba hazır bir halde tutmakta ve Büyük Britanya adasını mütemadi bombalamakta devam edecektir. Aynı zamanda, adanın etrafında, adaya gelen ve adadan geçen refakatlı ve refakatsiz nakliye gemi kafilelerine de havadan olduğu gibi denizden üst ve altından taarruz edilmekte ve aleddevam gemi

Siyaset ALEMİNDE

● Geç anlaşılan bir hakikat

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Siyaset zârları askerî hâdiselerle baş döndürücü bir süratle takib eyledikleri bir devir istiklal ve hürriyete kıymet veren her memleket gibi Türkiye Cumhuriyetinin de her türlü ihtimale karşı hazırlıklı bulunması tabii idi. Hududlarımızın emniyetini korumak, vatanın selâmetini masun bulundurmamak maksadıyla alınmış olan tedbirlerimiz ne yenidir, ne de bunlarda herhangi bir tafafuruluk vardır. Gayrin hakkında hürmet-kâr, aynı zamanda kendi hakkına ve istiklâline hürmet edilmesini istemektense başka bir maksad ve hedefimiz yoktur. Bunu, dünyanın en kargaşalıklı zamanında böyle ifade ettiğimiz gibi vaziyetin süknünet bulmuş görünür durgun anlarında da bu şekilde anlatılmaktan çekinmedik. Ne tehlike kapılmamız gelmiş sanıldığı zaman kendimizi korkuya kapırdık. Ne de bunun savuşturulduğu zehabı hasıl olduğu gün ihtiraz olunan korkulu bir hâdiseden yakayı sıyrılmış olmanın ferahlığını duyduk. Çünkü dün olduğu gibi bugün de tehlikenin vücudüne kalız ve bunun, ancak dün yayı saran ihtiraz ateşi söndükten sonra mündefi olabileceğini kanıttık.

Bundan ötürüdür ki hakkımıza el uzatıldığı zaman otomatik bir hareketle mukabele bulunmayı bir borç biliyor ve bunun haricinde kimseye takazada bulunmakla kendimizi mukayyed saymıyoruz. Fakat zaman zaman sulh lehine tezahür eder görülen bazı hâdiseler göze çarptıkça da bunları derin bir memnuniyetle karşılıyoruz. Meselâ Bulgar hariciye nazirinin Sobronya meclisinde geçen gün Bulgar mebuslarına bizden bahsederken kullanmış olduğu cümleleri bu kabül bir iyi tezahür addedebiliriz. Bu zatın ifadesine göre Türkiye Cumhuriyetinin hududlarında alınmış bulunan askeri tedbirler tamamen tedafüt mahiyetindedir. Bulgar hariciye nazirinin bu sözlerini bir vesika olarak taklîk etmek yerinde ve doğrudur. Çünkü bu müdafaa tertibatının mahiyetini şimdiye kadar dilimizde tüy bitecek mertebe tekrar ettiğimiz halde komşularımıza bulaşmamış görmemiştik. Şimdi resmi bir ağızla bu hakikatin kabul ve teyid edilmiş olmasından zevk ve memnuniyet duyuyoruz. Yalnız hakikatlerin bu kadar geç anlaşılmasıdır ki biz müteessir ediyor.

Selim Ragıp Emeç

Romanyada silâhlar toplanıyor

Profesör Yorga'nın katilleri idam edildiler

Bükres, 4 (A.A.) — Havas:

Hükümet nesrettiği bir beyanname ile halkı, üç gün zarfında silâhlarını teslim etmeğe davet etmiştir. Bu emirname hilâfına hareket edenler 6 ay hapisten bes sene ağır cezaya kadar tecziye edilecek ve bunların ayrıca malları da müsadere olunacaktır. Lejyonerlerin sefi Horia Sima, bu emirnamenin Demiruhafızlar da dahil olmak üzere bütün Rumenlere şamil bulunduğunu beyan etmiştir. Son günlerde cereyan eden hâdiselere sebebiyet veren birçok kimseler tevkif edilmiştir. Pr. Yorga ile Magreanunun katilleri idam edilmiştir. İdam edilenler meyanında Ploesti polis müdürü de bulunmaktadı.

manya bunları bırakamaz. Fakat bunlarla ve sırf bu usul ile İngilterenin sulha icbar edileceği düşünülemez gibi Amerikanın da bir gün araya girerek İngilterenin daha ziyade tahrib olunmasının önüne geçmek isteyeceğini ve bu suretle bir sulh çıkacağı ummanın da bir yolu yoktur. Elhasıl harb uzayacak ve biraz daha sağ ve sola yayılacaktır. Neticeye gelince bu da, İngiltere adası şimdiye kadar istilâ olunamadığına ve müstakbelde istilâ olunamayacağına nazaran, kararlarda değil, denizlere hakim olanların lehine tecelli etmek mecburiyetindedir. Bahusus İtalyanın deniz ve hava kuvvetleri ile kara kuvvetlerinin aldıkları neticeler, İngiltereye ve mağlûb milletlere mukemmel ve haklı zafer ümidleri verir.

Belediye işlerinde çalışan sabıkaklılarla mülakat

(Başarafa 1 inci sayfa)

sabıkaklılardır. Şevkle çalışan bu insanları, derin bir hazla seyrediyor ve görüyorum ki; artık onlar, adliye koridorlarında sık sık tesadüf ettiğimiz elleri kelepçeli, sakalları uzamış, avurduları çökmüş, ürkek ve sinsî bakışlı korkunc tiplere hiç benzemiyorlar.

«— Kolay gelsin!»

«— Diyerek yanlarına sokuluyor ve soruyorum:

«— Nasıl iş hayatından memnun musunuz?»

Az evvel büyük bir şevkle salladığı kazmasının sapına sıçrayan çamurları sırtındaki gömleğin yenile silerek gülmüşü ve cevap veriyor:

«— Bir sabıkaklı tasavvur ediniz ki, hayatta kimesesi yoktur. Bilmem kaçını suçundan dolayı düştüğü hapishanede bu defa da şu kadar ay yatarak cezasını tamamlamış ve serbest bırakılmıştır. Sığınacak ve barınacak bir yeri olmayan bir adamın, yüzüne iş ve çalışma imkânlarının kapıları da kapanmış olduğuna göre bu adam ne yapar, nasıl yaşar? Bu yaşayışı öğrenmek isterseniz, benim hayatımı tetkik ediniz. Galata kahvelerinde hapishane arasında geçen işsiz ve kazançsız bir hayatın insanı ne fena vollarla, ne kötü akibetlere sürüklediğini o zaman daha iyi anlamış olursunuz.»

«— Su halde senin hayatın bir hayli maceralarla geçti demek?»

«— Aşağı yukarı ömrümün on senesini hapishane köselerinde geçirdiğime göre nasıl bir hayat yaşadığımı artık sen tasavvur et... Her ne hal ise geçen günler unutulur, sen simdiki hayatımıza bak... Simdiye kadar yegâne hak edebildiğimiz ekmeğe mahpusunak düştüğümüz zaman bize verilen bir çift tavından ibaretti. Bu bir lokma ekmeğe terkos suyunu katık ederdik... Fakat bugün alınımızın terile kazandığımız

çeşnesi güzel ve taze okkalığı istediğimiz yemeğin suyu batırırken sade midemizi değil, ruhumuzu da doyuruyor ve besliyor.

Hem eskiden bir mazeret kapısı bulur: «Eh ne yapalım, bay hâkim sabıkaklı olduğumuz için bize iş vermediler, bir müddet açlığa katlandı, nihayet işte çaldık» derdik.

Fakat şimden sonra bizden ne böyle fena bir hareket ve ne böyle bir söz bekleyecek ve duyacaksınız. Artık kimse bizi dırdızdı Ahmed, papelci Mehmed, manitacı Hasan diye isimlendirmeyecektir.

Polis sicillerindeki bu eski kayıtlara tek bir sabıkaklı daha ilâve ettirmeyeceğiz.

Marangoz Ahmed, işçi Mehmed, tesviyeci Hasan olarak kalacak ve yaşayacağız.»

Ömrünün on senesini hapishanelerde geçirdiğini söylenen muhatabının sabık bir yankesici olduğunu, gruba işbaşlık eden gençten öğreniyoruz.

Ben bu yaşlı sabıkaklının, samimi olduğunda şüphe etmediğim temenni ve duasına can ve gönülden (âmin) derken sabıkaklı işbaşı düğün bir ifade ile sunları söylüyor:

«— İmralı mahkûmların fedakârlığını, Erzincan felâketi münasibetile gördünüz. Muntazam bir iş hayatının insanları ne hale getirebileceğine bundan güzel bir misal bulamazsınız.

Göreceksiniz, bizim hür arkadaşlar da kısa bir zamanda namuslu birer insan olacaklardır.

Galata kahvelerinden, köprü altlarından daha doğrusu açlık ve sefaletten kurtulan insanlardan artık bunu bekleyebilirsiniz.

Dolgun bir vevmiye alıyor ve çok muntazam bir hayat yasıyor. Biz kötü yapan o menhus hayata tekrar dönmemizin ne büyük bir nankörük olacağını hepimiz idrak ediyor ve işlerimize dört elle sarılıyoruz.»

F. Öner

İngiliz Akdeniz filosu kumandanı Yunan bahriyesini takdir ediyor

Atina, 4 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Atınadaki İngiliz sefaretinin deniz ataşesi, Yunan donanmasının erkânharbiye reisine İngilterenin Akdeniz filosu kumandanının bir mektubunu tevdi etmiştir.

Kumandan, bu mektubunda Yunan donanmasının sefine, kumandanlarına, zabıtlarına ve küçük zabıtlarına harbin bu safhasında çetin vazifelerinde gösterdikleri meharretten dolayı hayranlığını bildirmektedir.

Mektubda netice olarak şöyle denilmektedir:

«Size büyük muvaffakiyetler temenni ederiz. Yunan kraliyet donanmasıyla birlikte çalıştığımızdan dolayı iftihar ediyoruz.»

Dış ve iç ticaret dairelerinin yeni reisleri

Ankara 4 (Hususi) — Ticaret ve kâlet dış ticaret dairesi Reisi Servet Berkin Maarif talim terbiye âzâlığına nakledilmiş, yerine iç ticaret dairesi Reisi Cahid, iç ticaret Reisiğine de Fransadaki ticaret ataşemiz Ziya tayin edilmişlerdir.

İzmitte kar

İzmit, 4 (A.A.) — İki gündünerberi devam eden soğuk dalgasını müteakib mevsimin ilk karı Keltepe ve civarındaki yüksekliklere yağmıştır.

İzmitte yeni yollar

İzmit 4 (A.A.) — Kocaelli yollarının inşa ve ikmal için sarf edilen mesai bu yıl daha verimli olmuştur. Son altı ay içindeki çalışmalarla 32 kilometre gese yeniden inşa edilmiş ve altı kilometre yolun da toprak tesviyesi bitirilmiştir.

— Canım bir gün çalışmak istiyor, bir gün çalışmamak... — Eskiden şoför mü idin?

Sabıkaklı ve serserilere iş bulunuyor. — Gazetelerden — İş istiyorum. Fransızca bilirim. Muhasebeden anlarım.. tahsilim İsviçrede... — Kâfi değil, sabıkaklılar mı?

Şehir Haberleri

Şampanya içip müddeiumumiyim diye para vermemiş!

Kendisine müddeiumumi süsü veren özü kabahatinden büyük müşteri, üstelik bar sahibine bir de tokat yaptırdı

Evvelki gece, Beyoğlundaki barlardan birinde, garib bir dolandırıcılık hâdisesi cereyan etmiştir.

Temiz giyinmiş bir adam, beraberinde bir de kadın olduğu halde evvelki gece geç vakit İstiklâl caddesindeki barlardan birine gelmiş ve bir masa işgal etmiştir.

Bir mirasyedi tavrı takınan bu adama ne içeceği sorulmuş, o da: «— Böyle yerde çay içecek değilim ya... Şampanya getirin» emrini vermiştir.

Hovarda müşterinin bu arzusu derhal yerine getirilmiş, yanındaki kadını kendisine müteaddid şampanya şişeleri açılmıştır.

Bu meçhul mirasyedi, barın kapanma saati gelinceye kadar şampanya içmekte devam etmiş ve bu suretle de hesab pulusasının yekünü kabardıkça kabarmıştır.

Nihayet bar sahibi, büyük bir nezaketle yağlı müşterisinin yanına sokulmuş ve barın kapanacağını ileriye sürerek hesabın tesviyesini rica etmiştir.

Büyük bir neşe ile şampanya kadehlerini birbiri arkası sıra mideye yuvarlayan yağlı müşteri bar sahibinin bu sözlerine fena halde kızmış ve hiddetle ayağa kalkarak:

«— Ben müddeiumumiyim!.. Benden ne cesaretle para istiyorsun» diye çıkışmağa, bağırıp çağırmağa başlamıştır.

Yekünü mühim bir para tutan hesab pulusasını ödemedikten başka bir de üstelik kafa tutmağa kalkınca bu garib adam bir ara bar sahibine bir de tokat atmıştır.

Bu vaziyet karşısında hâdisa zabıtaya aksetmiş, gelen memurlar müddeiumumiyim olduğuna iddia eden bu adamı yakalamışlardır.

Kendini bilemeyecek derecede sarhoş olan bu şahsın, Yenikapıda oturan Yakub adında biri olduğu anlaşılmıştır. Muayyen bir işi olmadığı halde, kendisine müddeiumumiyim süsü veren ve bu suretle dolandırıcılığa kalkışan Yakub hakkında takibata başlanmıştır.

Amatörlere mahsus fotoğraf sergisi

Eminönü Halkeviden:
Evimizin Çağaloğlunaki Merkez binasında 15/Beşiktaş/1940 Pazar günü bir fotoğraf sergisi açılacaktır. Yalnız amatörlere mahsus ve müsbaka mahiyetinde olan bu sergiye iştirak edecekler arasında birinci, ikinci ve üçüncüye münasib hediyeler verilecek ve eserleri 23/Şubat/1941 de Ankarada açılacak (Halkevleri Umum Fotoğraf Sergisi) ne de gönderilecektir.

Profesör Kâzım İsmailin konferansı

Beyoğlu Halkeviden:
1 — 5.12.94 Perşembe günü saat 17.30 da Evimizin Tepebaşıdaki Merkez binasında Prof. Dr. Kâzım İsmail Gürkan tarafından «Hayat ve Ölümlü» mevzuunda mühim bir konferans verilecektir.
2 — Herkes gelebilir.

Kızılay halkın nazarı dikkatini celbediyor

Kızılay Kurumu İstanbul Müessesliğinden:
Kahraman erlerimize kıyık hediye olmak üzere muhterem halkımızın getirdiği yün çorap ve eldivenlerin çoğu küçüktür. Bunları yapanların boyalarını biraz büyültmeleri ve alanlarını da buna dikkat ve itina etmeleri rica olunur.

Maarif Müdürlüğünün Vilâyete yaptığı müracaat

Dahiliye Vekâletinden, resmî daire mesai saatlerinin, okulların açılış saatine uymiyacak şekilde tadili istendi

Yaz saatinin tatbikinden sonra, mekteplerle resmî daireler aynı zamanda mesaiye başladıklarından sabahları bilhassa tramvaylar çok kalabalık olmaktadır.

Maarif Müdürlüğü sabahları gerek kız, gerekse erkek talebinin tramvaylarda çok sıkışık vaziyette seyahat etmelerini terbiyevî bakımından mahzurlu görmüş ve resmî daire mesai saatlerinin okulların açılış saatlerine uymiyacak bir şekilde değiştirilmesini vilâyete teklif etmiştir.

Vilâyet, Maarif Müdürlüğünün bu teklifini ehemmiyetle nazarı dikkate almış, ancak Birincikâ-nundan itibaren memleketteki bütün resmî dairelerin mesai saatlerinin Vekiller Heyeti tarafından tesbit olunduğunu gözönünde bulundurarak, bu saatleri vilâyet kararıyla değiştirmeye imkân bulamamıştır. Vilâyet Maarif Müdürlüğünün mü-

racaatı ve uzak semtlerden gelen memurların vaziyetini de ileri sürerek İstanbul için resmî dairelerde sabah mesaiye başlama saatinin (9,30) olarak bir buçuk saatlik öğle tatilinin bir saate indirilmesi suretile değiştirilmesine müsaade edilmesi hususunu Dahiliye Vekâletine arz etmiştir.

Vekâletten gelecek cevaba göre hareket edilecektir. Diğer taraftan Maarif İdaresi yaz saatine uygun olarak ilk okullar için yeni bir evkat cetveli hazırlamıştır.

Buna göre çift tedrisat yapan ilk okullar günde beş saat yerine dört saat ders görmek suretile, birinci grup sabah 8,40 dan 12,10 a kadar, ikinci grup, 12,25 ten 15,50 ye kadar tedrisat yapacaklardır. Tek tedrisat yapan ilk okullar, sabah 9,40 da derslere başlayacaklar, 15,30 da tatil edileceklerdir.

Manifaturacıların Hava Kurumuna teberrüleri

Bir kaç gün içinde Hava Kurumuna 21,165 lira topladılar.

Şehrimizdeki manifaturacılar Türk Hava Kurumuna mühim miktarda teberrülerde bulunmağa başlamışlardır. Son birkaç gün içinde manifaturacılar Kuruma 21.165 lira teberrü etmişlerdir. Teberrüde bulunan manifaturacıların isimleri ve teberrü ettikleri miktar aşağıdadır:

Armenak Sekerciyân 2500, Veli oğlu Ekrem Haznedar ve kardeşleri 50, Leon Cıknavur 250, Servet Avunduk 500, Avram Sıkar 25, İsak Tenezra ve Eskenazi 3000, Albert Katalan ve Sason Finanser 100, Selimzade Abdülmecid mahdumları 500, Benyamin Avayü Politi 750, Avram Benzera Yaer 100, Minas Karakas 200, İlyâ Yeruşalmi ve ortağı 250, Selim Duek ve ortağı 500, İlyâ Kapano mahdumu 300, Saul Menahem İlyâ Kohen şürekâsı 300, Nesim Mizrahi Benarditti 3500, Perahya oğulları 50, Yedvart Ekserciyan 10, Y. Fındıkçıyan ve şeriki Sadi Tamer 500, Pandeli Aymeloğlu 15, Vahan Tanal ve ortağı 75, Ali Kaymak 15, Miğirdiç Yazmacıyan 500, Vahe Köşkeryan ve ortağı 150, Arditti Besso 125, İsak Tragano mahdumları 400, Benbasat Bozaldo 1750, İsak Varon mahdumları 500, Uziel Mizrahi 150, Katalan biraderler 1250, İhsan Mermerci 1500, Manifatura Lmd. 1250, Bohor Pıçon 100, teberrüat yekünü (21.165) liradır.

Satılmıyan balıklar denize dökülmeyecek

Belediye, hergün balıklar tarafından satılmadıkları için denize dökülen, balıkların Darülaceze, akıl hastanesi ve parasız yatılı okullara verilmesi hususunda Balıklar Cemiyeti nezdinde bir teşebbüs yapmıştır. Satılmıyan balıklar bundan sonra denize dökülmiyerek Darülaceze, akıl hastanesi ve yatılı okullara gönderilecektir.

Mülkiyelilerin dün akşamki toplantısı

Mülkiyenin kuruluşunun 84 üncü, ve yüksek müessesese haline getirilmesinin 63 üncü yıldönümü münasebetile, şehrimizdeki Mülkiyeliler, dün akşam Parkotelde bir toplantı yapmışlar ve Mülkiyenin yıldönümü kutulamışlardır.

Parti vilâyet kongresi etrafında hazırlıklar

Vilâyet kongresi İdare Heyeti Reisinin bir nutkile ayın 25 inde açılacak

İstanbul Parti idare heyeti reisi Resad Mimaroğlu yakında yapılacak olan, vilâyet Parti kongresi hazırlıkları etrafında kendisiyle görüşen bir muharririmize aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«— Malûm olduğu üzere Cumhuriyet Halk Partisi, ocaklardan başlayarak nahiye, kaza ve vilâyet idare heyetlerinden müteşkil bir teşkilatla idare edilir.

Eylül ve Teşrinisani ayları tarihinde ve diğer yıllarda olduğu gibi Partinin ocak, nahiye ve kaza teşkilatlarının kongre ve intihabları yapılmış ve bunların bir senelik çalışma raporları tetkik ve yeni yıla aid mesai programları ve bütçeleri tesbit edilmiştir.

Kânunuevvelin 25 inde aktedilecek olan Parti vilâyet kongresinde ise, Partinin vilâyetimiz mntakasına taallük eden bütün mesaisi mevzuubahs olacak, bir yıllık çalışma programı tetkik ve tasdik edilecektir.

Bu kongrede halkın her türlü ihtiyacına müteallik meselelerin tetkikile Partiyeye arz edilmek için is'afına çalışılacaktır.

Kongrenin açılışında Parti reisi sıfatile söyleyeceğim nutku müteakib, halen hazırlanmasile mesgul olduğumuz mesai raporu okunacak, vilâyet idare heyeti intihabı yapılacaktır.»

Kadıköy Halkevinde fotoğraf sergisi

Kadıköy Halkeviden:
Birincikâ-nunda açılacak fotoğraf sergisine iştirak etmek isteyen amatörlerin Halkevi idaresine müracaatları.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşıda dram kısmında Akşam saat 20,30 da **BULUNMAZ UŞAK** İstiklâl caddesinde Komedi kısmında Akşam saat 20,30 da **DADI** Son haftası

OKUYUCU MEKTUPLARI

Çok geciken bir maaş muamelesi

Sirkede, İstiklâl otelinde ikamet eden, okuyucularımızdan Ankara Asliye mahkemesi başkâ-tibliğinden müteakid İsmail Hanalay Divanı Muhasebattan şuricada bulunmaktadırlar:

«Adiyede başkâ-tiblikten teka - füt olduktan sonra maaşımı İstanbula havale ettirmişim. Aradan çok uzun bir zaman geçtiği halde hâlâ muamelesi tekemmül ederek İstanbula gelmemiştir. 28658 numaralı evrakla Divanı Muhasebattan İstanbula sevkedilmesi icab eden havalenin bir an evvel yapılması için müteaddid müracaatlarda bulunum ise de, hiç bir netice istihsaline muvafak olamadım. Bütün gelirim bu maaştan ibarettir. Evrakımın geçikmesi yüzünden maaşımı alamıyorum. Çok müzayaka içindeyim.

Muamelenin bir an evvel ikmal edilerek, İstanbula havalesi için lüzum gelen emrin verilmesini alâkadarlardan rica ediyorum.»

Küçük haberler

● Üniversite Hukuk Fakültesinde sıfahi doktora imtihanlarına bu ayın 12 sinde başlanacaktır.

● Mıntıka Ticaret Müdürlüğünün, alâkadarlara yaptığı bir tamin üzerine, ellerinde pirinç, bulgur, darı, fasulye, mercimek, mısır, nohud, kuru üzüm, beyaz peynir, sabun, zeytin yağı, beyaz peynir ve kaşar peyniri bulunanlar Ticaret Müdürlüğüne birer beyanname vereceklerdir. Beyannamelerin bugün akşama kadar verilmesi icab etmektedir.

● Dünkü ihracatımız 250 bin lirayı bulmuştur. Gönderilen mallar arasında İsviçreye iç fındık, kuru üzüm, kuru bakla ve pamuk, Macaristana pamuk çekirdeği, Filistin tütün, İsviçre koyun derisi ve Bulgaristana balık vardır.

Bundan başka, evvelce Sovyet Rusya'ya satılmış olan tuzlu balık ve İsviçreye de 2 milyon kilo arpa sevkedilmiştir.

● İzmir, kuru meyvacılar heyeti ile, İngiliz ticaret korporasyonu mümessilleri arasında şehrimizde cereyan eden konuşmalar bitmek üzere dir. Kuru meyvacıların gerek Ankarada ve gerekse şehrimizde İngiliz ticaret mümessilleri yaptığı konuşmalarda, İngiltereye fazla miktarda kuru meyva satılması temin edilmiştir.

● Şehrimizin bazı semtlerindeki bakkal ve fırıncıların, ekmeleleri tesbit olunan narhtan fazlaya sattıkları tesbit olunmuştur. Bu gibi fırıncılar ve bakkallar şiddetle cezalandırılacaklardır.

● Beyoğlu Halkevinde, 15 Birincikâ-nunda amatörlere mahsus, bir resim ve fotoğraf sergisi açılacaktır.

● Işıkların söndürülmesi ve saatlerin ileri alınması üzerine, vapur seferlerinden bir kısmının fazla kalabalık bir kısmının ise o nisbette tenha oluşu, Halic vapurları muvakkat işletme idaresi tarafından nazarı dik kate alınarak vapur seferleri tarifesinde bugünden itibaren tadilat yapılmıştır.

● Sulina adlı Rumen vapuru, Bandırmada bulunan bir kısım eşyayı almak üzere, dün İmanımızdan Bandırmaya hareket etmiştir.

● Şehrimizin muhtelif yerlerindeki esnafın kontrollerine devam eden zabıta memurları dün de belediye nezamatına muhalif harekette bulunan bazı bakkallar hakkında zabıt varakası tanzim etmişlerdir.

Ayrıca Fatih Löküncüler caddesinde, 11 numaralı dükkânda kasab Raşid, 21 numarada Osman, 24 numarada Hasan ve 32 numarada Abdülvahidin koyun eti diye manda eti sattıkları tesbit edilmiş ve haklarında takibata başlanmıştır.

Bugün : **MİLLİ ve ALEMDAR**
Senenin en büyük 2 filmi takdim ediyor,
Bugünkü Fransada birdenbire yelışip dünyayı hayrete veren ve bütün dünya komiklerini gölgede burakan Fransanın yeni ve genç
Dahi komiği BELLİS'in ilk şaheseri
ZORLA TAYYARECİ
Türkçe sözlü
ile

Senenin bir harikası
Oğluma Karı Arıyorum
ANNA BELLA

Sen. Neş'eil, Eğlenceli ve Kahkahalı
LOREL - HARDY HAYDUTLAR ARASINDA
Türkçe sözlü Komedisinin
SARAY sinemasında
Gördüğü fevkalâde rağbet hasebiyle
BİR HAFTA DAHA GÖSTERİLECEKTİR.
Siz de görmek fırsatını kaçırmayınız.

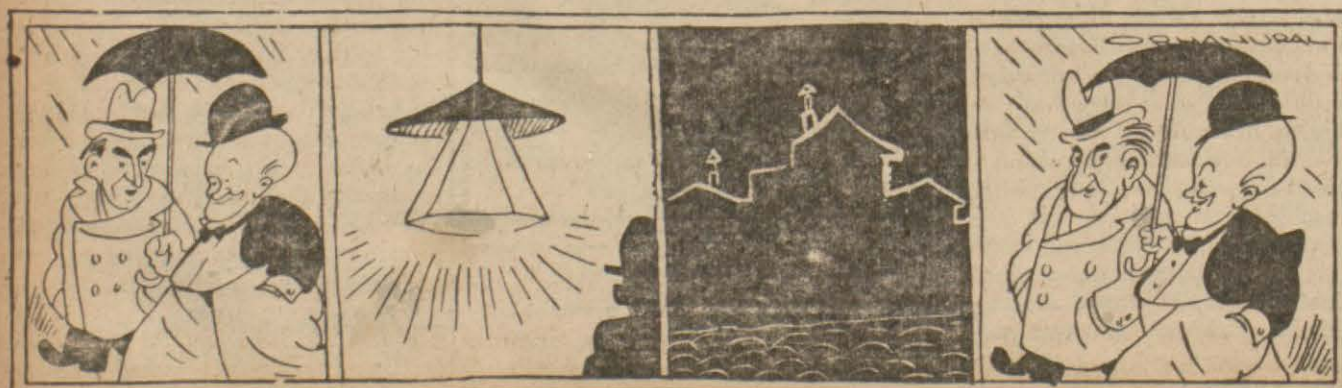
Bugün **İPEK Sinemasında**
Matinelerde
Bugüne kadar İpek Film Stüdyosunda Lisansımıza çevrilen filmlerin en güzeli
DÜNYA EDEBİYATININ ŞAHESERLERİNDEN
100 binlerce kişinin romanını seve seve okuduğu, meşhur
MANON LESKO
emsalsiz derecede ihtişamlı sahnelerle, karikulâde Müessir mevzu ile bütün kalbleri saracak, heyecana getirecektir.
SENENİN EN GÜZEL TÜRKÇE SÖZLÜ ŞAHESERİ

Hayatını, beşeriyet için bir felâket olan VEREM mikrobu mücadelesine feda eden
ROBERT KOCH
ÖLÜME KARŞI SAVAŞ
Filminde : EMİL JANNINGS tarafından yaratılmıştır.
Yarı matine'lerden itibaren
SAKARYA Sinemasında

Ülkeler fetheden bir Halk Çocuğunun VATAN için dünyanın bütün nimetlerini ve aşkını feda eden bir KAHRAMANIN sergüzeştlerle dolu hayatı
VATAN FEDAİSİ
TÜRKÇE SÖZLÜ büyük Filmi
Yüzerbinlik orduların çarpışması... Yüzbinlerce insanın muhacereti...
VE NİHAYET ZAFER ve ŞEREF
Başta **RİCHAR DİX** olduğu halde On iki yıldızın iştirakile **YARIN TAKSİM Sinemasında**

MARMARA'da
Türk Filminin Zaferi
Uzak semtlerden gelelimiz Halkımızın arzuları üzerine
AKASYA PALAS
2 nci Haftası
Başladı
Ayrıca:
NORA GREGOR ve ROLAN TONTAIN
Bu senenin yeni ve birinci VİZYON
Karısı ve aşığı
Büyük filmi ilâve olunmuştur.
1.30 dan itibaren devamlı matineleler.
Gece 8.30 da

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey bir ga... İşıkları söndürme... Üsküdar birinci ol... Hasan Bey — Ay Üs —

Aşkla kinin... Ölümlü hayatın... Vazife ile fedakârlığın mücadelesinden yaratılan şaheser.
«Fransızca»
CASUS AŞIKLAR
HERBERT MARSHAL - GERTRUDE MICHEL'in kudretile bir san'at incisi, harbin ateşiyile bir heyecan kaynağı. Müziğin zevkile bir neşe dünyası oluyor. Bu emsalsiz eser bu akşam 9 da
LÂLE SİNEMASINDA
DİKKAT : Dünya harbinin en son raporu Türkçe Paramur Jurnal. Lütfen yerlerinizi evvelden tedarik ediniz.

Büyük Fen Adamları

ARISTO

Yazan: İbrahim Hovi

Aristo

insandı. En büyük zevk ve eğlencesi hiç kimsenin yanına yaklaşmadığı atları ehlileştirmek, uslan-dırmaktı. Elbetteki böyle güç işle-ri uğraşan bir çocuğa felsefe bir ma-nâ ifade etmez; onu ancak harb il-mi kandırabilirdi.

Aristo, Atinada bir mekteb kurdu, ve bu mektebe dahil olanlara, gezen filozoflar manasına gelen Peripatetic ismini verdi. Kendisi de başlarına geçti. Bu irfan ocağında verdiği konferanslarda, Aristo se-lefleri gibi yalnız bir mevzu, metafiziğe saplanıp kalmadı. Havatta-ki tezahürleri büyük bir alâka ile ta-kib etti. Bütün ilim dünyasını ku-caklayan her subeyi yokladı. Mü-şahede ve intibahına istinad ede-rek, fikirlerini nesretti. O zamana kadar kullanılan «faraiziye» u-sulünü bir tarafa bırakarak, evvelâ «görmevi», sonra konuşmayı esas tuttu. Bu suretle de dünyaya ilk büyük «endüktif tafekkür» dersini verdi.

12 sene ders okuttuğu bu mek-tebde Aristoyu mütemadi bir faa-liyet sıklonu içinde buluyoruz. Dünya sanki onun muazzam bir bahçe-siydi. Aristo, bu dünyanın köşe bu-cağında toplatıp getirttiği, garib ve vahşi hayvanlarla, (tabii tarih) dersleri için canlı malzemeler hazırladı. Bütün ömrüne öyle bir ihti-rasla kitab topladı ki, Eflâton, Aris-tonun evinden «Okuyucunun yuvası...» diye bahsederek, Aristo, nebat-ları, iklimleri ve astronomi ilmini tetkik ve müteale etti. Bunlara dair yazılar kaleme aldı. Eskilere bakıla-cak olursa, Aristonun bin cild kadar eseri vardır. Bu takdirde büyük al-imin, ne derece sınırlı ve durma-macasına yazdığı meydana çıkar.

Aristo garib bir muhit içinde kal-mıştı. Atina bir türlü onu kendi ev-lâdı olarak saymıyor, Makedonyalı müstebidin karargâhından gelme bir tufeli şeklinde görüyordu. Ati-nahılar İskenderden müthiş surette nefret ediyorlardı. Bu sıralarda Demosten İskenderi takbih ediyor, ve Atinada Makedonyalının taraftar-lığını eden hizbe karşı muhalefet bayrağını açarak hücumlarda bulu-nyordu. Bu hizbe en basta gelen Aristo idi. Aristo ise, kendisinin bir filozof olduğunu ve siyasetle asla ilgisiz bulunmadığını kabul değil kimseye inandırmıyordu. İskender onun talebesi.. mahsulü. eseri. de-ğil mi idi?... Uzun yıllar huzur ve rahat yaşadı görmiyen, Atinaların gün geçtikçe artan kin ve zavılla-ryın hedefi olan Aristo İskenderle hoşustuktan sonra da gene Atina-hılara yaranamadı, kendisini sev-dirmedi.

İskenderin Aristodan yüz çevirme sine, alimin yeğeni Kalisten sebeb ol-muştur. Kalisten, Mısırda bulunduğu sıralarda kendisinde ulûhiyet bu-lunduğunu vahmeden İskenderi ilâh

olarak tanımadığı için, müstebid hükümdarın gazabına uğramış ve idama mahkûm edilmişti. Aristo, kralın üzerindeki nüfuzuna güve-nerek, İskender'e gidip, yeğeninini canını kendisine bağışlamasını iste-miş, fakat İskender her nedense bu-nu kabul etmemiş, ve Kalistenin boynunu vurdurmüştü.

Hükümdarlar araları bozulmuş ol-makla beraber, İskender hayatta ol-duğu müddetçe, Atinadaki Make-donya partisi ve azası serbestçe ya-sadılar. Fakat 323 de İskenderin ö-lümüne Aristonun düşmanları sin-dikleri köşelerden meydana çıktılar. Zamanın basoapaşı Orimedon, duaların ve nezirlerin faydasız ol-duğunu müridlerine öğretene Aris-tonun, hayatta veri olmadığını ilân ederek, büyük alime en müthiş dar-beyi indirdi. Aristo bunu haber alır almaz, yıllarca süren bir mücadele-nin artık sona yaklaşmakta oldu-ğunu anladı. Evet yıllarca Atinalar-ın bütün kin ve nefretlerine rağmen ideali uğrunda çalışmış, ca-balamıştı. Artık ne yapsa boşuna idi. Keşifler, Sokratı öldürmüşlerdi. Aristo, Atinalıları daha başka cinayetler itrikâb etmekten kurtarmak gayesiyle şehirden kaçtı, ve ana tarafın oturmakta olduğu kasabaya sığındı. Aristo yirmi beş yıl kadar Atinada yaşamış, orada şöhrete ula-şmış idi. Sevdiği arkadaşları, hay-vanları, nebatları ve kitapları orada idi. Bütün «evrakı perisanı» nı orada bırakmıştı. Bu yeni yurdunda ise «mesleğinin hiç bir aleli olmaksızın» tek başına kalmıştı. Üstelik de art-ık pek yorulmuştu.

Atinada yaşamakta olan Demosten de yorulmuş, ve fena halde hay-ali inkisarına uğramıştı.

Tahlin garib cilvesine bakınız ki, dost ile düşman biri Atinanın en büyük hocası olan Aristo; diğeri gene aynı şehrin en büyük hatibi bulunan Demosten, aynı 332 senesinde, biri sığındığı kasabada, diğeri Atinada zehir içerek hayata gözlerini kapadılar.

İlk defa olarak «Tabiatı i müteale eden, ve fen ile metafiziği bir-birine bağdaştırmanın sonuncusu Aristo idi.

Hayatında, Filip Atinayı esaret altına aldı. İskender bütün dünyayı fetheyletti. O ana değin büyük bir zafer, sulesile aydınlanan Yunanistan nisyanı gömlülünce, Roma bütün Avrupayı aydınlattı ve tarih tiyatrosu da garbe dönerek İtalya adasında kuruldu.

Aristo 384 de Stasirada doğdu. Babası Nikomaküs sülâlesini, Eskulapiusun oğullarından biri olduğu söylenen Makaona kadar götürüyordu. Nikomaküs doktordu, Makedonya kralı, ve Aristonun hoca-hızını etmesi mukadder olan dünya fahihinin büyük babası Anintasin yakın bir dostu idi.

Övle sanılıyor ki, Nikomaküs, büyük mütefennin ilk hocasıdır. Her hal ve kârda, Aristonun tib tahsil ettiği, ve Asklepiad adındaki tib cemiyetine aza olduğu muhak-kaktır. Aristo, doktorluğu tahsil etmek için ne zaman vakit buldu? Burası hakikaten merak edilecek bir noktadır. Zira tarihçilere göre, Aristo gençliğinde pek haşarı bir hayat sürmüştür, ve 18 yaşlarında iken Atinada bulunduğu sıralarda bile ömrü maceralarla geçmiştir. Bazı ömrü Aristonun bütün parasını eğlence âlemlerinde yediğini, aç kal-maktan kurtulmak için de asker ya-zıldığı, ve uzun seyahatlerden sonra, doktorluk edip para kazanmak üzere Stagiraya döndüğünü söylüyorlar.

Herkesin birleştiği bir nokta var, o da Aristonun Eflâtondan ders aldığıdır. Bu ders kaç sene sürmüştür. Belli değil. Kimisi, sekiz, kimisi de yirmi sene diyor. Fakat Aristo-nun gâvet zeki bir talebe olduğu, büyük filozofun telimzinden «Mek-tebin büyük zekası..» diye bahset-tiği muhakkaktır. Maamafih, iki büyük deha arasındaki bu sızıl a-benk pek öyle uzun müddet devam edemedi. Aristo, «Eflâton benim için pek aziz ve kıymetli bir var-lıktır; fakat hakikat ondan daha a-zizdir!..» diyerek ustasından ayrıldı. Eflâton ise şöyle yazdı:

«Aristo, tıpkı analarını tepen haylar gibi beni terketti, tepti...»

Atinada bulunduğu sıralarda, üs-tâdin methini işiten Atarneus kralı Hermias Aristoyu saraya davet etti. Bu ziyareten güzel bir neçce hâbi oldu, ve Aristo kralın kızı veya yeğeni Pitias ile evlendi. Bu «sahane» izdivaçtan bir kızı, prenesin ölümüyle aldığı ikinci karısından da bir oğlu oldu.

347 Mayısında Eflâton hayata gözlerini yumunca Aristo, Hermiaso yanına gitti. Üç sene orada, bir sene de Mitilinde kaldı. Bu sıralarda Makedonya kralı Filip Aristoyu nezidine çağırıp, hakkında büyük ümitler ve emeller beslediği 13 yaş-larındaki oğlu İskender'e hoca yap-tı.

Burada iki bin senedenberi mü-temadi cevapları alınmak istiyen bir soru varid oluyor:

Aristo müstakbel müstebid ve büyük fahihine neler okuttu? Aristo, İskenderin genç dimağına neler aşılamış idi? Acaba, ondaki gen vurulması imkânsız ihtiras kay-maklarını mı çoğurtmuştu? Yoksa onu öz ulûhiyetine mi inandırmış-tı? Buraları da bilinmiyor. Bili-nen ve hiç de şüphe edilmeyen nok-ta, İskenderin gem altına alınma-sı, ve hiç bir hocanın ona ders ver-meyi istediği idi. İskender nevi kendisine münaşır, belki de anormal bir

şöylediğini bilmez. Ben size onun ne yapmak istediğini hülasaten söyle-dim. Onun Nesrin hakkında sarfet-tiği kin ve intikam sözlerini size tekrarlamağa beni mecbur etmeyiniz. Netice bugün ortada bir vak'a var-dır: Selim çok tehlikeli bir yara almıştı, hastanede ölümlü kucak ku-cağa pençeleşiyor. Bu kazaya, bit-tabi istemiyerek, Nesrin sebeb ol-muştur.

Bu vaziyet karşısında Halide Hanımın ondan nefret etmesini ve ondan intikam arzusuna kapılmasını mazur görmek lâzımdır.

Bunu havsalam almıyor. Hal-buki o Nesrin pek severdi, Selimin onunla evlenmesinden pek mem-nundu, hattâ Nesrin gibi bir gelin alacağından dolayı iftihar ediyordu. İkimize karşı da çok muhabbet ve samimiyet gösterirdi. Daha birkaç gün evvel bana kızından bahsederken sözleri şöyleymişti: «Nesrin çok şımarık ve hırçın bir kız amma ben de oğlum gibi onu çok seviyo-rum ve onun bütün hareketlerini hoş görüyorum. Bu tavırları başkası yap-sa mutlaka fena bir tesir bırakır am-

ma Nesrine yakışıyor, ona her şey ya-kışıyor ve onun her yaptığı hoş a-gidiyor.

Müstakbel kayınvalidesinin Nesrin hakkındaki bu müsamahakâr ve müşif sözlerine ben itiraz etmişim: «Aman hanımefendi, siz de onu şı-martmayın rica ederim, çünkü ben ona karşı çok zavıf davrandım» demiştim. Bunun üzerine Halide Hanım bana şu cevabı verdi: «Nes-rinin şımarıklığı gençliğindedir. Bir kaç sene sonra bütün bu halleri ge-çecek, o da sizin, benim gibi dur-gunlaşacak; çünkü hakikatte çok meziyet sahibi bir kızdır. Bunu bil-dikğim halde onun bugünkü taşkınlıklarını hoş görmemek, kendim ondan uzaklaştırmak demek olur. Hal-buki ben onun beni sevmesini istiyorum.»

Şimdi bütün bunları unutarak Halide Hanım Nesrinin böyle müthiş bir cürümlü itham etmeğe kal-kışıyor ve elinde bir delil olmadığı halde masum bir kıza mahvetmek istiyor. Hayır, buna imkân olamaz, bunda tashihi icab eden müthiş bir yanlışlık var. Siz gidin ona hakı-

Doğru değil mi?

Kanalizasyon çukurları

İşıkları karartma ve maskeleme talimatnamesinin tablikinden evvel başlanmış bir kısım kanali-zasyon ve yol faaliyeti vardır ki, geceleri halk için tehlikeli bir va-ziyet ihdas etmektedir. Bilhassa henüz açık bulunan kanalizasyon çukurlarının zifri karanlıkta her an bir kaza tevliid etmeleri de ihtimal dahilindedir. Sönük kandil-lerin işaretile bunlardan korun-mak imkânsızdır. Belediye'nin bunları sür'atle imkal ederek ka-patması lâzımdır. Nazarı dikka-te alınacak diğer bir nokta da, bu talimatnamenin mer'iyetinden kal-kacağı güne kadar bu kabil inşaa-tıya yeniden başlanmamasıdır. Aksi halde bu çukurlar bir çok vatandaşın yaralanmasına, hattâ ölümüne sebep olabilirler, diye-rüz.

Doğru değil mi?

Basra yolu ile Amerikaya ihracatımız artıyor

Amerika Birleşik devletleriyle yapı-lan ticaret, son harb vaziyeti üz-zerine yalnız Basra yoluna inhisar etmiştir. Evvelce bu hat üzerinde yapılan teknik incelemeler ve alâ-kadar heyetlerin Basradaki temas-ları münakalenin bazı şartlar altın-da sür'atle yapılabileceğini ortaya koymuştur. Irak hükümeti, Amerika transitine fazla vagon tahsis ettiği için, sür'atli ve büyük partide nakli-yatı mümkün olmaktadır. Ameri-kalılar aynı zamanda, Orta Avrupaya yaptıkları ihracatta da bu yoldan istifade edeceklerdir. Son bir bu-cuk ay zarfında Basra yolile Amerikaya yapılan ihracatımızın yekünü ev-velki aylara nisbetle bir misli fazla olmuştur.

Millî Müdafaa Vekili Ankaraya avdet etti

Üç gündüzenberi şehrimizde bu-lunmakta olan Millî Müdafaa Vekili Saffet Ankan dün akşamki ekspresle, Ankaraya hareket etmiştir. Vekil, Haydarpaşa garında vilyet, Parti erkânı ve generaller tarafın-dan uğurlanmıştır.

Mavnada ve cadde ortasında iki kişiyi soydu'ar

Evvelki gece, Halic Fenerinde çok cür'etkârane bir soygunculuk vak'ası olmuştur.

Kasımpasada Zindan arkasında oturan ve Liman Sirketine aid 444 sayılı mavnada reislik yapan Meh-med, evvelki gece Ayakapı iskele-sine bağladığı mavnada yatanken, iki meçhul şahsın hücumuna uğra-mıştır.

Bu meçhul adamlar, kısa bir mü-cadeleden sonra, zorla mavnada Mehmedin üstündeki 31 lira parası-nı alarak kaçmışlardır.

Zabita, bu cür'etkâr soyguncuları şiddetle aramaktadır.

Vapurlarda tayfak eden Mah-mud adında biri de evvelki gece Galatadan geçerken, Hüseyin ve İsmail adlarında iki şahsın taarruzu-na uğramıştır.

Hüseyinin arkadaşı, tayfa Mah-mudu karanlık bir sokağa sürükleyip soymak isterlerken, zabita memurları tarafından cüvümüşehud halinde vakalanmışlardır.

Hâdiseler Karşısında

Günün şakaları

Evin perdeleri arasından ışık sı-ziyordu, polisler kapıyı çaldılar, bir kadın açtı:

— Ne var evlâdım?
— Bayan seninki sızıyor.
Kadının kocası henüz eve gelme-miştir.

— Ya, diye bağırdı, sızıyor ha; körolasınca... Ben ona kaç defa mey-haneye girerim, düpürge sapile kemiklerini kırdırım, sümişim. Üste-lik sızacak kadar da içmişim... Söy-leyin bana her neredeyse gidip ka-fasını patlatayım.

Evli erkek anlatıyordu:
— Elektrik lâmbalarına siyah a-bajorlar geçirdik. Evde göz gözü görmüyor. Ben de fırsat bu fırsat, dedim. Hizmetçiyi yakaladım; sap diye öptüm; başıma ne gelse be-ğenirsin?

— Karın da gördü.
— Keşi böyle olsaydı, daha fe-na...
— Söyle ne oldu?
— Ben öper öpmez, kulağıma e-ğilip, çatlak bir sesle, «aferin da-madım, arada sırada da kaynana-nın gönlünü al» demesini mi; meç-her karanlıkta hizmetçi zannile kay-nanamı öpmüşüm.

Erkek, sabahleyin uyandı, giyi-necekti. Gömleğini bulamadı, karı-sına seslendi:
— Benim mavi gömleğim nere-de?
— Ben onu salondaki lâmbaya abajur yaptım.
Erkek kırvatını aradı, bulamadı. Gene karısına seslendi:
— Lâciverd kırvatım da yok.

— Yatak odasındaki perden-kenarından ışık sızıyordu, oraya ç-iledim.
Erkek şapkasını aradı, onu d-bulamadı.
— Şapkam da yok.
— Yukarı bak.
Erkek tavana baktı, şapkasını gördü. Karısı anlattı.

— Ampülü çikardım, şapkanı tepesini deldim, ampülün üzerin geçirdim. Ampülü de öylece duy-soktum. Ne güzel oldu, yanlara hiç ışık sızıyor.

Kendini güzel addeden kadın ge-ce sokağa çıkarken, gözlerine siyah gözlük taktı.
— Bunu neye taktın?
Dediler. Cevap verdi:
— Benim için bakışları alev sa-çıyor, derler. Bu vaziyette gözlerim maskelemeden nasıl sokağa çık-a-bilirim ki!

Bir çocuk anlattı:
«Bir varmış bir yokmuş; çok es-ki zamanda bir Diyojen varmış. Di-yojen bir fener alırmış, feneri yakıp sokağa çıkacakmış:
— Pasif korunma var, geceler fenerle sokağa çıkılmaz.
Demişler. Diyojen de feneri al-mış bulunmuş; ne yapсын atım mı? Sormuş:
— Gündüz de yasak mı?
— Hayır.
Diye cevap vermişler. O da e-vinde sabahı beklemiş, sabah olu-olmaz feneri yakmış, sokağa çık-mış.»

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Kamıştan asma köprü

Dünyanın he-men her tarafın-da asma köprü-ler mevcuttur. Bunlar çelik-ten yapılmışlar-dır. Yalnız Ca-vadaki asma kö-prü müstesna. Ca-vadaki bu asma köprüler çelik asma köprüler tarzında yapılmış olduğu halde, çelik yerine inşasında Bambo kamışı kullanılmıştır.

Japın horozu

Japın horozunun kuyruğu dört bu-çuk metreye yakın uzunluktadır. Ja-ponlar bunları bir-birlerine düğün he-diyesi olarak verir-ler. Bu uzun kuy-ruklu güzel horoz-ların ömürleri kuy-ruklarının uzunlu-ğile maktûsen mü-tenasibdir. Beş yıldan fazla yaşa-mazlar.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına cevaplarım

Edirne'de «C. E.» ye:
Sizin mektubunuzda yazdıklarınızı okuduğum zaman size hak verdim. Fakat cevabımı okuduğunuz zaman siz de bana hak vereceksiniz. Fazla terferrüta girmeden kısaca izah ede-yim: Bir genç erkek var. Bu genç er-kek mevzuubahs genç kıza biraz sev-miş gibi... Evlensene acaba nasıl olur? diye düşünüyor. Onu üzen bir nokta mevcuttur... Kızla servet ve içtimal se-şi, genç erkeğin onunla evlenmesine muarızdır, genç erkek de pek cesa-retli değil. Kızı kendine denk bulmu-yor. Onun kendi yaşadığı muhite gir-diği zaman o muhite uyup uymıya-cağında mütereddid. Kısacası kızda pek gönül yok. Fakat bir kere de sor-mak danışmak istiyor? Ona:

— Sen bu kıza evlensene mes'ud olursun.
Diyelim. Ve ikna etmek için çalış-alım. Kani oldu. Evlendiler, diyelim. Genç kız o zengin ve seviye itibarile kendilerini yüksek görenler arasına girdiği zaman hergün fakirliği sevi-ye itibarile düşkün olduğu ihvas edil-meyecek mi? Belki bu tarzda hareket edenecek asil seviyesi düşkün olanlar-dır. Fakat mesele ruhların tetkiki de-ğildir. Halledilecek bir iş vardır. Ben genç kızın bedbâht olmamasını iste-diğim için o cevabı yazdım. Zeki an-layışlı bir kimse olduğunuz mektubu-nuzdan belli, bunun için daha fazla yazmama ihtiyaç hissetmiyorum, na-sil çocuğum... Bana hak verdin de-ğil mi?

TEYZE

Aşkla Oynanmaz!

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Velevki zabıtaba, mahke-ze müraacaat etse de bö-yüce bir şikâyeti kinse nazarı it-i-hak almaz. Masum bir kıza kurta-kâm kanunlar var. Onu mah-kûm edemezler. Hayır, onu mah-kûm edemezler.
— Belki... Fakat her halde bu masuma bir anket yaparlar.
— Anketten «kasdını nedir?»
— Yani kızınızı sorguya çekerler.
— Hayır, bunu istemem. Nesrin için sinirli bir kız, böyle müthiş bir soru, mutlaka kendisini suçlu gös-terecek sözler söyler, nişanlımı gör-müşten menedilmesinin getireceği lüzum yok; boş yere sizi üzümüş-olurum. Oğlunun ölmek üzere oldu-ğunu, hayatla çırpınırken çektiği ız-tırabı gözlerle gören bir ana ne

soylediğini bilmez. Ben size onun ne yapmak istediğini hülasaten söyle-dim. Onun Nesrin hakkında sarfet-tiği kin ve intikam sözlerini size tekrarlamağa beni mecbur etmeyiniz. Netice bugün ortada bir vak'a var-dır: Selim çok tehlikeli bir yara almıştı, hastanede ölümlü kucak ku-cağa pençeleşiyor. Bu kazaya, bit-tabi istemiyerek, Nesrin sebeb ol-muştur.

Bu vaziyet karşısında Halide Hanımın ondan nefret etmesini ve ondan intikam arzusuna kapılmasını mazur görmek lâzımdır.

Bunu havsalam almıyor. Hal-buki o Nesrin pek severdi, Selimin onunla evlenmesinden pek mem-nundu, hattâ Nesrin gibi bir gelin alacağından dolayı iftihar ediyordu. İkimize karşı da çok muhabbet ve samimiyet gösterirdi. Daha birkaç gün evvel bana kızından bahsederken sözleri şöyleymişti: «Nesrin çok şımarık ve hırçın bir kız amma ben de oğlum gibi onu çok seviyo-rum ve onun bütün hareketlerini hoş görüyorum. Bu tavırları başkası yap-sa mutlaka fena bir tesir bırakır am-

«Son Posta'nın edebî romanı: 22

(Arkası var)

Reisicumhur Siyasal Bilgiler Okulunu şereflendirdi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Üm müesseselerimizin mezun verirken ve tahsillerini bitirenleri hayata çıkarmak onlara serbest mesleklerde çalışmak imkânlarını veriyor. Fakat bu müesseseyi bitirip çıkanlar, daha ilk günlerde kendilerini devlete vakfetmek kararına işe başlıyorlar.

Serbest hayatı en zayıf ihtimal olarak göz önünde tutuyorlar. Ömürlerini millet hizmetine bağlıyorlar. Memlekete faydalı olmayı maksadlarına uygun buluyorlar. Başlıca resmî idare mekanizması içinde vazife alıyorlar. Bu bakımdan müessesesinin hayiyeti ve kendisine mahsus şeref ve itibarı vardır.

Türk milletinin kudret ve istekleri

Büyük bir milletin hizmetine girmek üzeresiniz. Bu milletin anane olarak, aile olarak sevmedikleri daha fazla temiz bir aklı hissetmezsiniz. İdare hayatında, İktisad ve maliye sahasında ve her sahada, milletimizle temas ettiğiniz zaman onun kudret ve isteklerini yakından göreceksiniz.

Geniş bilgi

Size bu müessesede mümkün olduğuna kadar kuvvetli bir bilgi vermeye çalışıyoruz. Kabul etmelisiniz ki, size burada mümkün olduğu kadar en geniş ufuklara açılmaya çalışıyoruz. Zira hayatın çok geniş bir bilgiye ihtiyacı vardır. Ancak bütün bunlar, bundan sonraki tetkik ve çalışmalarınız için anahtar mahiyetindedir.

Memleketin idare hayatında milletle temas edeceğinize işleri pek çoktur. Memleket mevzularının hepüne taallük eden bilgiler, size buradaki, en ince teferrüatına kadar verilmeye, hiç birimizin iddiası değildir. Bu sizin ihtiyaçları karşısında tesadüf edeceğinize mevzuları öğrenmek ve tanımak için göstereceğiniz gayrete bağlıdır.

Teşkilâtçı kurucu bir meslek

Arkadaşlar, Bu mevzu temas edişimin sebebi şudur: Müesseseyi bitirmeye ilişkin bitmediğini, ancak lüzum olan bilgileri elde etmek için bunların anahtar olarak verildiğini göstermektedir. Maliyede, İktisadta, idarede, siyasette sizin esas rolünüzün, bu işi şekilde işlemek değildir. Bundan daha fazla olarak, yeni ihtiyaçları önleyecek ve memleketi idare edecek tedbirleri bulup tatbik etmeniz, asıl vazifeniz olacaktır.

Mütemadiyen araştırmayı isteyen bir mesleğe gireceksiniz. Bu memleketin teşkilâtçı, kurucu ve bulucu mesleği seçtiğinizi ilk günden hatırlayınız. Kuruculuk ve buluculuk yalnız zekâ vatanam. Bunlar, büyük mikvasta bilgiye, tetkike ve terübeve ihtiva gösterir. Onun için öğrendikleriniz çok kıymetli olacaktır. Fakat öğrenecekleriniz, geniş mevzuata önünüzde açıktır. Bu açıktaki vazife basındaki çalışmalarınızla kapayacaksınız.

Nefes itimad

Arkadaşlar, Memuriyet hayatında, nefsinize itimadınız, ilk günden itibaren esas olan bir vasfınız olmalıdır. İyi öğrenmek ve öğrendiğini emniyetle tatbik etmek ruh hali, size hâkim olacaktır. Nefsinize itimadınızla bu hayatınızda büyük ihtiyacı daima memnunda tutarsanız kendinize itibarın taşın hale gelmesine kat'iyen mâni olursunuz. Âmirleriniz size her zaman iyi yol göstereceklerdir. Nefsinize emniyetle bakınız. Fakat hayatta, itimadınız ki, hazmî güç olan muamele, muameledir. Bir insanı sert idare etmemeniz ve muvaffak olmak için baskıya başvurmanızın, nefsinize itimadınızla, kendinizi kaybetmemelidir. Bu işin baskıya emildir.

Demek istiyorum ki, kendi nefsinize olan itimadınızla âmirlerinizi kolaylıkla göstermeye teşvik etmeniz sizin elinizdedir. Kendinize itimadınız hiç sarılmamalıdır. En önemlisi, sizden çok yaşlı muhitlerde bitirilen işleriniz, nefsinizi tutabilen bir sarti, nefsinize hürmetinizdir. Nefsinize hürmet, terbiyesi yerinde ve emniyetli olan kimselere en yaşlı muhit bir muhit içinde bile en büyük bir mevkii kazandırır.

Siz, buraya, Siyasal Bilgiler Okuluna girmeye karar verdiğiniz an, millete hizmete yüklenmiş olarak kabul edilmeye başlıyorsunuz. Sizin gösterdiğiniz vaziyetleriniz, millete hizmete yüklenmiş olarak kabul edilmeye başlıyorsunuz.

Siz, buraya, Siyasal Bilgiler Okuluna girmeye karar verdiğiniz an, millete hizmete yüklenmiş olarak kabul edilmeye başlıyorsunuz. Sizin gösterdiğiniz vaziyetleriniz, millete hizmete yüklenmiş olarak kabul edilmeye başlıyorsunuz.

Siz, buraya, Siyasal Bilgiler Okuluna girmeye karar verdiğiniz an, millete hizmete yüklenmiş olarak kabul edilmeye başlıyorsunuz. Sizin gösterdiğiniz vaziyetleriniz, millete hizmete yüklenmiş olarak kabul edilmeye başlıyorsunuz.

nızı tatmin edecek surette millete hizmet edeceğinize kani bulunuyorsunuz.

Türk milleti

Türk milleti içinden yetişiyorsunuz. Türk milleti, idare hayatınızda göreceksiniz ki, tasavvur edemeyeceğiniz kadar ince görüldüğü, güç beğenir ve kusur arar değildir. El verir ki, vazifede bulunanların ciddi ve idalle çalıştıklarına kani olsun.

Doğruluk

Arkadaşlar, Size eski zamanların bu memlekete bıraktığı birçok fena huylardan bahsetmiyeyim. Eski kusurlar, cumhuriyet ailesinde unutulmuştur. Doğruluğu, artık aramızda başlıca bir meziyet saymıyacak kadar ileriyiz. İyi vasıflar dediğimiz zaman, ileri ve istikbalî açık Türkiye'nin istediği yüksek vasıfları anlıyoruz. Onlara kendinizi hazırlamışınız, bunu istiyorsunuz.

«Çok hizmet bekliyoruz»

Sizin bu müesseseden yetişen geçmişleriniz, bu memlekete iyi nam bırakacak şekilde çalışmışlardır. Şan ve şeref kazanmışlardır. Sizin de bu bakımdan an'ane olarak, onlara ve içinde bulunduğunuz müesseseyi borcunuz vardır. Sizin hayatınızı takib ederken ekseriyetle intibahı odur ki, buradan yeni yetişen arkadaşlar, bize, istikbal için daha fazla ümit verecek vaziyettedirler. Sizi, bu memleketin istikbaline, salâhiyetle, yüksek insanî ve vatanperver vasıflarla hâkim olmağa hak kazanmış birinci derecede ümit verici unsurlar olarak karşılıyoruz. Sizin muvaffakiyetiniz, millete geniş ölçüde hizmettir. Sizin çok hizmet bekliyoruz. Temiz hizmetler göreceğinize emin bulunuyoruz.

Milletlerin çok mücadeleci ve çok yirtici oldukları bir zamanda yeni Türkiye'nin, yüksek, parlak Türkiye'nin istikbaline hükmetmek üzere yetişecek arkadaşlardan, büyük hizmetler ve çok yüksek vasıflar beklediğimizi tekrar ederim. Bu vasıflar sizde vardır. Kanımızda vardır. Zira bizim milletimiz, milletlerin en büyük, en şereflisidir.»

Hazır bulunanların konuş ve sürekli alkışlarla karşılanan, Milli Şefimizin bu belâğat hitabelerinden sonra, davetliler okulun iç avlusunda hazırlanan hüfede izaz edilmişlerdir.

Bu sırada muhterem Cümhuriyetisi, âhirektörlik odasında istirahatle mekteb hakkında izahat almışlar, tedris hevetine ve talebeve yemidendir. İtfat etmişler ve geç vakit, talebenin icten konan hararetili alkışları arasında okuldan ayrılmışlardır.

Koordinasyon heyetinin yeni kararları

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Ticaret Vekillerinden mürekkep bir heyete salâhiyet verilmiştir. Ziraat Bankası fon hesaplarının miktar ve vaziyetini her ayın ilk haftası zarfında Ticaret Vekâletine ve Basvokâlet koordinasyon bürosuna bildireceklerdir. Ziraat Bankasında bu suretle teassüs edecek fonların milli korunma kanununun 27 nci maddesi hükümleri dairesinde suret ve mahalli sarfi koordinasyon heyetine kararlaştırılacaktır.

Üçüncü karara göre de milli korunma kanununun 26 nci maddesine tevfiğin Ticaret Vekâleti hesabına ve Ziraat Bankası emrine hariceten otomobil, kamyon ve diğer nakil vasıtalarına mahsus lâstik mübayaası için bes yüz bin ve sudoktik mübayaası için de üç yüz elli bin ki cem'an sekiz yüz elli bin liraya kadar bir kredi tahsis olmuştur.

Tokatta da askerlerimize hediyeler toplanıyor

Tokat (Hususi) — Kahraman Mehmedçığe Tokatın naçiz bir hediyesi olmak üzere toplanacak eldiven, fanile, kazak, çorab, pamuklu vesaire için Halkevi salonunda bir görüşme yapılmıştır. Bu görüşmede vali İzzettin Çağpar, Parti, Halkevi, Belediye reisleriyle mahalle müessesileri, öğretmenler, münevverler ve birkaç yüzü geçen halk bulunmuştur.

Hediyelerin çok kısa bir zamanda toplanarak gönderilmelerinin temini için muhtelif kollarda çalışmak üzere heyetler ayrılmıştır. Heyetler eşyaların toplanmasına hemen başlamışlardır.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.

Üç cinayet davası karara bağlandı

15 seneye mahkûm olan Gülizar

1 nci ve 2 nci Ağırceza mahkemelerinde, rüyet edilmekte olan üç cinayet davası dün neticelenerek, karara bağlanmıştır. Bunları sırasıyla yazıyoruz:

Birinci dava, 5 senedenberi 1 nci Ağırceza devam eden ve efkârı umumiyenin merakla takibi ettiği meşhur Gülizar davasıdır.

Gülizar 935 yılı içerisinde bir sabah Galatada kan davası yüzünden Kâzım isiminde bir hemşerisini tabanca ile vurarak, öldürmüştü. Cinayetin sebebi, Kâzımın memlekeleri Erzincanda Gülizarın kardeşi Hasan Aliyi aralarındaki bir tarla münazaasından dolayı öldürmesi; bilâhare mahkûm olarak, cezasının bir kısmını çektikten sonra, afftan istifade ederek, serbest bırakılmıştı. Bunu haber alan kadın bir tabanca tedarik etmiş ve o sırada İstanbula gelen Kâzımın yolunu kolaylaştırarak, bu ikinci cinayeti işlemiştir.

1 nci Ağırceza uzun müddet devam eden bu dava nihayet dün sona ermiştir. Mahkeme Gülizarı ceza kanununun 450 nci maddesine göre, idama mahkûm etmiş; fakat, kadının ağır ve siddetli bir tahrik altında bu fiili işlediğini nazara alarak, cezasını 15 sene ağır hapse tahvil etmiştir.

Çırcırdı bir kadın meselesinden Hasan isiminde bir talebeyi bıçaklayarak öldüren ve esasen başka bir katil meselesinde aranmakta olan Rifatın duruşması da 1 nci Ağırceza dün bitmiştir. Mahkeme, suçlu her iki cinayetten dolayı 22 sene hapse mahkûm etmiştir.

Yalovada bir muhtarla zinada bulunduktan sonra, İstanbula kaçan karısı Asiyeyi takib ederek, Beşiktaşta bir vatmanın evinde bulan ve 13 yerinden bıçaklayarak, öldüren rencper Ahmed Böcek 2 nci Ağırceza da görülen duruşması da dün nihayetlenmiştir.

Mahkeme, karısının hareketini ağır bir tahrik olarak görmüş ve katil kocayı tahfiften 7 sene 4 ay hapse mahkûm etmiştir.

Elenler Elbasana doğru ilerliyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Cephenin sair kısımlarında muhârebeler, Yunanlılar lehine bazı terakilerle devam etmektedir. Bombardıman tayyarelerimiz düşman kollama ve geride bulunan depolara hücumlar yapmışlardır. Büyük yangınlar çıkmıştır.

Elenler Ayasaranda kapılarında

Atina 4 (A.A.) — Atina radyosu nun haber verdiğine göre Yunan ordusu Ayasarandaya iki kilometre kadar yaklaşmış bulunmaktadır. Aynı radyo, merkezi mntakada, kilid ve zifesi görmek olan Ergiri şehrinin şark kısmında hâkim bulunan iki mühim tepenin de Yunanlıların eline geçmiş bulunduğunu haber vermektedir.

Yunanistanda hava kurbanları

Atina 4 (A.A.) — Atina radyosunun verdiği rakamlara göre, harbin ilk ayı zarfında İtalyanlar tarafından açık şehir ve köyler karşı yapılan hava saldırılarının esnasında 694 kişi ölmüş ve 1070 kişi yaralanmıştır.

Kar fırtınaları içinde

Londra, 4 (A.A.) — Yunan kit'alarının Elbasana doğru ilerletmelerinin devam ettiğinden bahsedilen İngiliz matbuatı, muharebenin kar fırtınaları içinde İtalyan dümardar kuvvetleriyle Yunan ordusu arasında şiddetle devam ettiğini tebariz ettirmektedir.

Times gazetesinin askerî muhabiri diyor ki:

Görice, Yunanlıların ellerinde bulunduğu için artık kara yolile Selâniğe taarruz ihtimali kalmamıştır. Yunan ileri hareketinin aynı tempo-yu muhafaza etmesi ihtimali azdır.

İtalyan tebliği

İtalyada bir mahal, 4 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 180 numaralı tebliği:

Yunan cephesinde birçok düşman teşekküllerinin mühim topçu hazırlığı ve yardımı ile mükerrenen yaptığı taarruzlar, kit'alarının anudane mukavemeti sayesinde durdurulmuştur. Kit'alarımız, şiddetli mukabil taarruzlarda bulunmuşlardır.

Bombardıman tayyarelerimiz, Preveze, Ayamora limanlarına muvaffakiyetle taarruz etmişlerdir. Hava teşekküllerimizden biri «Pz» tayyarelerinden mürekkep bir filo ile Tiran üzerinde tuttuğu bir muharebe esnasında altı tayyareyi alevler içinde düşürmüştür.

Düşman tayyareleri Muraka ve Elbasan üzerine bombalar atarak iki kadın, bir çocuk ve bir amelinin ölümüne sebep olmuşlardır. Hasar yoktur.

Torpil tayyarelerimiz Giridde kâin Suda körfezinde iki düşman kruvazörünü torpillemişlerdir.

1 İlkânda denizaltılarımızdan biri Atlantikte düşmanın bir muhribini torpillemiştir.

AYDA 3 LİRATAKSİTLE

BAYANLARA MAHSUS 14 AYAR ALTIN SAATLERİN YENİ MODELLERİ GELMİŞTİR. EMSALİĞİBİ 15 SENE TEMİNATLIDIR. TAŞPADAN SİPARİŞ ETMEK İSTEYENLERE KATALOK GÖNDERİLİR. Saat Deposu: İSTANBUL, SİRKEÇİDE, LİMAN HANI SİRASINDA YELKENCI HANINDA N: 8

Bir doktorun günlük notlarından

Kadınlar çok Doğumdan Korkmamalıdır

— 1 —

Memlekete çok nüfus çok insan yetiştirmeği temin etmek için iki esaslı çare vardır. Çok doğum temin etmek. Doğan çocukları yetiştirmek. Bu iki esaslı çarenin birincisi şehir ve kasaba ve köylerde muhtelif şekilde tebarüz etmektedir. Umumiyetle bazı büyük şehirlerde kadınlarımızın doğum adedi köylere nazaran çok azdır. Bunun sebebi olarak birçok genç kadınlarla bizzat görüşerek elde ettiğim netice şudur: Çok ve sık doğum kadınların çabuk çökecekleri ve ihtiyarlıyacakları korkusu kendilerinde mevcuttur. Sonra doğan çocukları bu zamanda yetiştirmek, bakmak çok müşkeldir; elimizdeki yetiştirilem bile güç diyorlar.

Evvelâ birinci noktaya cevap verelim: Doğum normal bir kadın için tamamen fizyolojik bir vazife bir iştir. Bu sebeble sık sık doğumdan kadınlar için hiç bir zarar gelmez mevzu bahis değildir. Ev kadını bilirim ki bir senenin başında çocuğu olmuş üç, dört ay sonra gebe kalmış ertesi seneye girdiğimiz aylarda ikinci çocuğu kucağına almıştır. Bugün her üçü de gayet sıhhattedirler. Ev kadını bilirim ki hemen her bir buçuk iki senede bir çocuğu olmuştur. Çocuk doğurduka inkişaf etmiş güzelleşmiştir. Bu sebeble kadınlar için doğumdan hiç bir zarar gelmez. Güç ve gayri tabii doğum işine gelince bu ilk çocuk için de vardır. Bülâkis çok doğurular daha kolay doğururlar. Onlar için doğum çok basit bir iş oluyor.

Yetiştirmeye gelince: Bu noktaya cevabımızı vereceğiz.

i. z. ö.

Cevap isteyen okuyucuların posta pulu yokamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

İşıklarını iyi gizlemeyenler hakkında zabıt tutuluyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

mak üzere plâna göre maskeli ışık veren lâmbaların buldukları yerlere yeni birer ampul daha konulmasını kararlaştırmıştır. Bu suretle lâmbalara ikiser maskeli ampul takılacaktır.

Yeni kararlar, şehirdeki maskeli lâmba adedi (300) e çıkmış bulunmaktadır.

Otomobil, otobüs ve diğer nakil vasıtalarının ışıklarını iyi maskelleyen maskelmedikleri de sıkı bir şekilde kontrol edilmektedir. Dün gece de ışıklarını maskelleyen 13 şoför yakalanmıştır.

Yeni neşriyat

TANK - TANGO

Yayla kızı ÜVEYANA

Yazan: Akagündüz ...

Akagündüz'ün bu tanınmış ve sevilmiş üç romanı da tekrar maslup satışa çıkarıldı.

Bugün gazeteciliğin ve kitabı basılılığının nasıl bir darlık ve zorluk içinde bulunduğunu bilenler Akagündüz'ün bu üç büyük romanının basılığında sırrı takdir ederler. Bu sıranın eserlerine karşı devamlı bir alâka ve isteğin neticesinden başka bir şey değildir.

Eğer gazetelerde tefrika edilmiş birer baskı sayılırsa Tank - Tango üçüncü, Yayla kızı ikinci ve Üveyana da dördüncü defadır ki basılıyor. Memlekette eserlerin okunmadıklarına değil, bülâkis çok okunduklarına delil olan bu keyfiyeti sadece işaret ediyoruz.

M. T. A. — Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün bu teknik dergisinin 4/21 inci sayısı çıkmıştır.

Fonksiyonel terbiye — Aktüalite kitabları serisinden olmak üzere doktor D. Claparède'nin, terbiyeciler, öğretmenler ve talebeler için yazdığı bu isimdeki eser, M. B. Arıkan ve M. B. Balaban tarafından türkçeye tercüme edilerek çıkarılmıştır. Bu faydalı kitabı tavsiye ederiz.

GENÇ GÖRÜNMEK İSTİYENLERE:

50 yaşlarındaki kadınlar, nasıl 35 yaşında görünüyorlar?

Meşhur bir cild mütehassısı tarafından keşif, sağlam ve genç bir cildin unsurlarına müsabih olarak genç hayvanların cild hüceyrelere kemali itina ile istihsal ve «Biocel» tabir edilen yeni ve kıymetli cevher, cildin unsuru olan pembe renkteki Tokalon kremi terkinde mevcuttur. Her akşam kullanınız, uyuduğunuz her dakika esnasında cildiniz bu kıymetli cevheri masnederek besler ve her sabah kalktığınızda cildinizin daha beyaz, daha taze olduğunu göreceksiniz. Gündüzleri de beyaz (yağsız) Tokalon kremi kullanınız. Bu basit tedavi ve itina sayesinde bütün kadınlar 10-15 yaş gençleşebilir ve şayanı hayret bir cild ve tene malik olabilirler.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 30 / 11 / 1940 vaziyeti

AKTİF		PASİF	
		Lira	
Kasa:		Sermaye	15.000.000,00
Altın: Safi kilogram	72.044.190	İhtiyar akçesi:	
Banknot	8.740.402,50	Adi ve fevkalâde	Lira 6.188.666,15
Ufaklık	2.222.093,05	Husulî	6.000.000,00
			12.188.666,15
Dahildeki muhabirler:		Tedavüldeki Banknotlar:	
Türk Lirası	481.318,68	Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanununun 6 - 8 inci maddelerine tevfiğin Hazine tarafından vaki tediyat	Lira 158.748.563,00
Hariçteki muhabirler:			19.746.696,00
Altın: Safi kilogram	5.215.199	Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	Lira 139.001.867,00
Altına tahvil kabul serbest dövizler		Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaziedilen	19.000.000,00
Diğer dövizler ve borçlu Kırling bakiyeleri	29.152.013,83	Reeskont mukabilî ilâveten tedavüle vaziedilen	242.000.000,00
		Hazineye yapılan altın karşılığı avans mukabilî 3902 No. lu kanunun mucibince ilâveten tedavüle vaziedilen	400.001.867,00
Hazine tahvilleri:		MEVDUAT:	
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	Lira 158.748.563,00	Türk Lirası	Lira 77.124.268,23
Kanununun 6-8 inci maddelerine tevfiğin Hazine tarafından vaki tediyat	19.746.696,00	Altın: Safi Klg	318.565
			448.087,05
Senedat Cüzdanı:		3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabilî tevdi olunan altınlar:	
Ticari Senetler	Lira 258.172.868,45	Safi Klg	55.541.930
Esham ve tahvilât cüzdanı: (Deruhte edilen evrakı nakdiye)		Döviz Taahhüdât:	
(yenin karşılığı esham ve tahvilât (İtiharî kıymetle)..	Lira 47.060.616,93	Altın tahvil kabul dövizler	Lira
Serbest Esham ve Tahvilât:	8.275.325,42	Diğer dövizler ve alacaklı Kırling bakiyeleri	Lira 34.641.041,02
Avanslar:		Muhtelif:	110.050.003,44
Altın ve döviz üzerine avans	Lira 8.749,98		
Tahvilât üzerine avans	7.808.722,00		
Hazineye kısa vâdeli avans	4.352.000,00		
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılığı avans	97.584.926,75		
Hissedarlar:	109.754.398,73		
Muhtelif:	4.500.000,00		
	13.545.684,84		
Yekün	727.578.100,79	Yekün	727.578.100,79

6 Birincikanun Yarınki Cuma akşamından itibaren

TEPEBAŞI CUMHURİYET BAĞÇESİ

Kışlık Salonunda: **KEMANİ NUBAR TEKYAY**
ve arkadaşları. Piyaniist Valantin, Cümbüş, **ŞEVKET**,
Klarnet Mustafa, Okuyucular: Arıki ve Numan,
Bayan Okuyucular: Birsen, Mukadder, Ayda
Her akşam icrayı san'at edeceklerdir.

**Devlet demiryolları ve limanları
işletmesi umum idaresi ilânları**

Talib çıkmamasından dolayı ihalesi yapılamayan ve muhammen bedeli 1260 lira olan 2000 kilogram donyağı açık eksiltme usulü yeni den münakasaya konmuştur. Münakasa 10.12.940 Salı günü saat 11 de 9. İşletme binasında A. E. komisyonu tarafından yapılacaktır. İsteklerin aynı gün ve saatte 94,5 lira muvakkat teminat ve kanunî vesikalarla birlikte komisyon müraaatları lazımdır.
Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. (11513)

Avrupa ve Amerikada bile pek büyük şöhret kazanan

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

TİCARETHANELRİ, Pazar günleri açıktır.

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy
Emsalsiz Kaymaklı Lokum ve Kestane Şekeri

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Kocaeli Halk Bankasına borçlu İlyas Fehmi oğlu Saim ve Yakup Hilmi oğlu Zeki veresinin haczedilen Unkapanı mahallesi eski Harççı Karaahmed yeni Abdüleziz paşa sokağında eski 58-60-62 ve 64 yeni 56-64 kapı sayılı 255 metre miktarında evvelce iki mağaza bir arsa bir depo olarak 235 parçe 1031 ada 22 parsel sayılı altında ve tamamına (20000) lira kıymet takdir edilmiş olan kârgir gayrimenkulün 84 sehim itibarile borçlu ve Zeki veresine aid 13 çerden 26 hissesi ve Küçükpazarda Hacıkadın mahallesi eski sarı yeni sabunhane sokağında 10-12 yeni 20 kapı numaralı kanun hükümlerine tevfiқан açıktaştırma ile satılarak paraya çevrilmesine karar verilmiştir.

Yeni 56-64 kapı sayılı birinci gayrimenkulün evsafı hazırası:

Zemin kat : Üstur kepenkli üç kapıdan girilir, zemini toprak, tavanlar düğemesiz potrel altında beton ayak ve tuğla bölmeye istinad ettirilmiş zeminle beraber döğemesiz üç kattan ibarettir. Çati olukla saqla örtülmüştür. Arka taraf hududundaki tarihi hâsda biri ustur kepenkli diğeri oluklu saqlı iki kapısı vardır. Cephedeki 60 No.lu kapıdan girilince sağ taraf hududunda zemini tahta, kârgir bir yazıhane mevcuttur. Ön ve arka pencereleri ustur kepenklidir. Ön cephesi sıvalı arka cephesi sıvasızdır.

Sahası: Tamamı 255 metre murabaidir.

Evsafı umumiyesi: Gayrimenkul kârgir olup depo olarak kullanılmaktadır. İçeride elektrik tesisatı vardır ayda 125 lira ile keresteci Aziz Karsan kiracıdır.

Eski 10-12; Yeni 20 No.; diğeri gayri M. evsafı hazırası.

Zemin kat: Sokaktan 4 basamaklı mermer merdivenle girilir, zemini karusiman döşeli ufak bir taşlık üzerinde içiçe iki sofa üstünde iki oda iki mutfak, iki helâ ve bodruma inen iki merdiven. Birinci kat: İki merdivenle çıkılır, içiçe biri camekânlı iki sofa üstünde 4 oda 2 helâ.

İkinci kat: İki merdivenle çıkılır, biri camekânlı iki sofa üzerinde 4 oda 2 helâ.

B. Kat: Sokak cephesindeki odanın altında kısmı bir bodrum mahalli ile ittisakinde bahçeden kârgir birkaç basamaklı merdivenle inilir içinde sarmıcı bulunan kömürlük.

Bahçe: Cepheden çift kanadlı demir kapısı mevcut olup zemini şeme çimento döşeli 3 kümme kapıyı havi ve buradan haneye 3 basamaklı müzayik merdivenle girilir, açık bir korıdordan geçilerek bahçenin hududu kısmen kârgir duvarla temdid edilmiş sağ taraf hududunda tek katlı ahşap zemini çimento döşeli bir mutfak bir oda bir helâ ve iki odunluk kömürlük mevcut usak dairesi ve bahçe içinde 8 meyva ağacı mevcuttur.

Sahası: Tamamı 262 metre olup bunun 120 metresi bina, mütebakisi bahçedir.

Umumî evsafı: Gayrimenkul ahşap temiz kullanılmış ön ve arka olarak iki bölükten ibarettir. Birinci ve ikinci katların sol ve arka cephesi bal-konuludur. Aynı katların 5 cephesi çıkmalıdır. Zemin kat pencereleri demir parmaklıklardır. İçeride elektrik tesisatı vardır. Cephe bölüğünde borçlu Saim oturmaktadır. Arka bölüğünde ayda 15 lira ile İbrahim kiracıdır.

1 - İşbu gayrimenkul arttırma şartnamesi 6/12/1940 tarihinden itibaren 938/4006 No. ile Dördüncü icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebileceği için açıktır. İlanda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler işbu şartnameye ve 938/4006 dosya numarasile memuriyetimize müraacaat etmelidir.

2 - Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7,5 nispetinde pey veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Mad - de 124)

3 - İpotek sahibi alacaklılarla diğeri alâkadarların ve irtilak hakkı sahiplerinin gayrimenkul üzerindeki hakların hususile faiz ve masrafı dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbetlerle birlikte memuriyetimize bildirmeleri icabeder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kılınırlar.

4 - Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 - Gayrimenkul 26/12/1940 tarihinde Perşembe günü saat 14-16 ya kadar Dördüncü icra memurluğunda 3 defa bağırudıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ni bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğeri alacaklılar bulunup da bedel bunların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttırının taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdid edilerek 6/1/1941 tarihinde Pazartesi günü saat 14-16 ya kadar Dördüncü icra memurluğu odasında arttırma bedeli satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğeri alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak ve muhammen kıymetin % 75 tutmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Eöy'e bir bedel elde edilemezse ihale yapılmaz ve satış 2280 numaralı kanuna tevfiқан geri bırakılır.

6 - Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en son teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almiya razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya geçilip en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesap olunacak faiz ve diğeri zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimize alıcılardan tahsil olunur. (M. 133.)

7 - Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını 20 senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermeğe mecburdur. Müterakim vergiler tenvirat ve tanzifat ve dellâliye resminden mütevellit belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya aid olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur.

İşbu gayrimenkul yukarıda gösterilen tarihte Dördüncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. 938/4006

GALATA
PERŞEMBE PAZARI
YOĞURTÇU HAN 3
BANKA AP CAD 47-59 İSVİÇRENİN PREZİZYON SAATI

Başlıca Vilâyetlerde Acente Aranıyor.**Emlâk ve Eytam Bankasından:**

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Nov1	Mesahası	Depozito
1876	Yenikapı, Yalı mah. Kumsal Sok. Es. 76, Ye: 235	35.—	Arsa	35 M2	7.—
1877	Yenikapı, Yalı mah. Kumsal Sok. Es: 112, Ye: 201.	18.—	Arsa	17,50 M2	3.60
1878	Yenikapı, Yalı mah. Peşkirici Sok. Es: 15, Ye: 15.	78.—	Arsa	78 M2	15.80
1879	Yenikapı, Yalı mah. Davudpaşa iskelesi Sok. Es: 1, Ye: 1.	133.—	Arsa	133 M2	26.60
1880	Yenikapı, Yalı mah. Lânga bostanı Sok. Es: 15, Ye: 29.	11.—	Arsa	11 M2	2.20
1881	Yenikapı, Yalı mah. es: Kuleboyu, ye: Lânga bostanı sokak Es: 17, Ye: 31.	14.—	Arsa	14 M2	2.80
1882	Yenikapı, Yalı mah. Kâtbekasım bostanı Sok. Es: 29, Ye: 39.	68.—	Arsa	68 M2	13.60
1883	Yenikapı Yalı mah. Peşkirici Sok. Es: 3, Ye: 5.	58.—	Arsa	58 M2	11.60
1884	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 36, Ye: 48.	55.—	Arsa	55 M2	11.—
1886	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 42, Ye: 53-66.	46.—	Arsa	46 M2	9.20
1887	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 72, Ye: 86.	69.—	Arsa	69 M2	13.80
1888	Yenikapı, Yalı mah. Kâtbekasım sokak Es: 18, Ye: 18.	79.—	Arsa	79 M2	15.80
1889	Yenikapı, Yalı mah. Kızıtaş sokak Es: 19 mükerrer.	75.—	Arsa	75 M2	15.—
1890	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 24, Ye: 104.	71.—	Arsa	71 M2	14.20
1891	Aksaray, Es: Baklalı-Kemalettin, Ye: E - minbey mah. İmam, yeni Tiryaki Hasan paşa sok. eski 24.	85.—	Arsa	42,43 M2	17.—
1892	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 40, Ye: 51.	66.—	Arsa	66 M2	13.20
1893	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 62, Ye: 76.	82.—	Arsa	82 M2	16.40
1894	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 48, Ye: 62.	70.—	Arsa	70 M2	14.—
1895	Yenikapı, Yalı mah. Değirmen sok. Ye: 36.	56.—	Arsa	56 M2	11.20
1896	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 46, Ye: 60.	41.—	Arsa 1/2 H.	82 M2	8.20
1897	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 78, Ye: 92.	88.—	Arsa	88 M2	17.60
1898	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 66, Ye: 80.	37.—	Arsa 4/6 H.	73 M2	7.40
1899	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 56, Ye: 70.	48.—	Arsa	48 M2	9.60
1900	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 38, Ye: 52.	96.—	Arsa	96 M2	19.20
1901	Yenikapı, Yalı mah. Değirmen sok. Es: 48 mükerrer, Ye: 71.	18.—	Arsa	18 M2	3.60
1902	Fatih, Samatya, Hacı kadın mah. Pulcu İnop sok. Es, Ye: 16	20.—	Arsa 1/3 H.	39,64 M2	4.—
1927	Yenikapı, Yalı mah. Çuhacıoğlu sokak ada: 838, pars. 11.	617.—	Arsa	10,28 M2	123.40
1928	Yenikapı, Yalı mah. Kumsal Sok. Es: 98, Ye: 215.	31.—	Arsa	31 M2	6.20
1930	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 42, Ye: 56.	66.—	Arsa	66 M2	13.20
1931	Yenikapı, Yalı mah. Albayaclar sokak Es: 50, Ye: 64.	68.—	Arsa	68 M2	13.60
2740	Beyoğlu, Kasımpaşa Es: Yeniçeşme mah. Kihse sok. Es: 42, Ye: 13.	30.—	Arsa 1/4 H.	121,50 M2	6.—

Yukarıda adresi ve tafsilâtı yazılı gayri menkuller açık arttırma usulü ve peşin para ile satılacaktır.

İhale 11/12/1940 Çarşamba günü saat 10 dadır. Müzayedede sırasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde taliblerin DEPOZİTOLARINI YÜZDE yirmi nisbetinde tezyid eylemeleri ve mühür kullananların mühürlerini noterden tasdik ettirmeleri lazımdır.

İşbu emlâkî satın alacaklara satış bedelinin bir kısmı mevzuatımız dairesinde ikraz edileceğinden bu hususta izahat almak isteyenlerin pey akçesi, nüfus tezkeresi ve üç kit'a fotoğrafla birlikte bildirilen gün ve saatte şubemiz emlâk servisine gelmeleri. «832» «10831»

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

DAĞ BAŞINDA**AZ EMEK
nefis bir
yemek****Bir komprime hayat karşılığıdır.**

En sıkışık zamanda size en büyük yardımcıdır. Kalori, gıda, lezzet ve nefaset bakımından tatmin edici mahiyeti ve yüksek evsafı haizdir. Mercimek, bezelye, buğday vesair çorbalık komprimelerimizi her yerde bulabilirsiniz.

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI

M. NURİ ÇAPA

Kuruluş tarihi: 1915

Yüksek Ziraat Enstitüsünden:

1 - Kurumumuz kız ve erkek talebesi için cins ve miktarı ve muhammen bedellerle muvakkat teminatı yazılı ayakkabıların 14/12/940 Çarşamba günü saat 11 de açık eksiltme usulü Rektörlük binasındaki komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

2 - Eksiltmeye girmek isteyenlerin muvakkat teminatı ve teklif mektuplarıyla kanunun tayin ettiği vesikalari ihaleden önce komisyon temsilatörüne vermeleri.

3 - Nümunelerini görmek ve şartnamesini okumak isteyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müraaatları. «8161» «11270»

Cinsi	Miktarı	Beherinin Fl.	Tutarı	Muvakkat teminat
Erkek iskarpini	365 aded	7 60	2774	
Kız iskarpini	33 "	8 50	280,50	
			3054,50	229

1 9 4 1

KUÇUK TASARRUF HESAPLARI

İKRAMIYE PLANI

Aded	Liralık	Lira
1	2000	= 2000.—
3	1000	= 3000.—
2	750	= 1500.—
4	500	= 2000.—
8	250	= 2000.—
35	100	= 3500.—
80	50	= 4000.—
300	20	= 6000.—

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en azelli rasi bulunanlar kur'aya dahi edilmelidir.

Doktor I. Zati Öget

Belediye karşısındaki muayene odasında 8-12 saatler sonra hasta-

Zayı - Beyoğlu askerlik şubesinden

aldığım terhis tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü